

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проекту Закону України «Про правотворчу діяльність»
необхідно змінити назву, щоб не звужувати предмет правового регулювання:
Закон України «Про нормативно-правові акти»

Синім кольором виділені пропозиції, зроблені на основі Висновку ГНЕУ

Зміст законопроекту №5707	Пропозиції щодо змісту законопроекту №5707
Розділ I. Загальні положення	Розділ I. Загальні положення
Стаття 1. Предмет регулювання Закону	Стаття 1. Предмет регулювання Закону
<p>1. Цей Закон спрямований на визначення засад та порядку здійснення правотворчої діяльності в Україні, зокрема принципів правотворчої діяльності та регулювання відносин, пов'язаних із її плануванням, розробкою, прийняттям (виданням) та реалізацією нормативно-правових актів.</p>	<p>1. Цей Закон спрямований на визначення засад та порядку підготовки, ухвалення (прийняття, видання) та реалізації нормативно-правових актів. <i>Планування є частиною підготовки НПА</i></p>
<p>2. Положення цього Закону не застосовуються до суспільних відносин, що пов'язані із:</p>	<p>2. Положення цього Закону не застосовуються до суспільних відносин, що пов'язані із реалізацією права на народне волевиявлення у формі референдумів, крім питань відповідності проекту нормативно-правового акта, що виноситься на референдум, встановленим у цьому Законі загальним принципам правотворчої діяльності.</p>
<p>1) реалізацією права на народне волевиявлення у формі референдумів, крім питань відповідності проекту нормативно-правового акта, що виноситься на референдум, встановленим у цьому Законі загальним принципам правотворчої діяльності;</p>	<p>Виключити. <i>Перенести у попередній абзац.</i></p>
<p>2) загальною або частковою мобілізацією, введенням в Україні або в окремих її місцевостях воєнного стану, застосуванням Збройних Сил України, проведенням операцій Об'єднаних сил, антитерористичних операцій та іншими невідкладними питаннями забезпечення</p>	<p>Виключити.</p>

обороздатності держави;	
3) введенням в Україні або в окремих її місцевостях надзвичайного стану в разі виникнення особливо тяжких надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру (стихійного лиха, катастроф, особливо великих пожеж, застосування засобів ураження, пандемій, панзоотій тощо), що створюють загрозу життю і здоров'ю значних верств населення, а також інших підстав, визначених Законом України «Про правовий режим надзвичайного стану».	Виключити.
3. Положення цього Закону не поширюються на:	
1) закони про внесення змін до Конституції України;	
Відсутній.	2) закони, які не містять норм права; <i>(про амністію, про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів інших держав на територію України тощо);</i>
2) міжнародні договори України;	Виключити.
3) акти, пов'язані із підписанням, ратифікацією, затвердженням, прийняттям міжнародного договору України або приєднанням до нього, а також припиненням чи зупиненням його дії;	Виключити.
4) рішення та висновки Конституційного Суду України;	Виключити.
5) судові рішення;	Виключити.
6) акти Верховної Ради України політичного характеру, які містять позицію щодо оцінки фактів, подій, явищ, обставин, процесів;	3) акти Верховної Ради України політичного характеру, які містять позицію щодо оцінки фактів, подій, явищ, обставин, процесів і не містять норм права.
7) індивідуальні правові акти, у тому числі, але не виключно:	Виключити.
акти про утворення та припинення державних органів, органів місцевого самоврядування;	

акти про утворення, діяльність та припинення консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів;	
акти щодо надання гуманітарної допомоги іноземним державам у зв'язку з ліквідацією наслідків стихійного лиха;	
директиви, вказівки і технічні завдання для участі делегацій України, Кабінету Міністрів України, делегацій державних органів та представників України, Кабінету Міністрів України, державних органів у заходах міжнародного характеру;	
акти застосування права.	
4. Положення цього Закону не поширюються на правовідносини, що регулюються Бюджетним кодексом України.	4. Положення цього Закону не поширюються на закон про Державний бюджет України та пов'язані з його підготовкою і звітуванням про його виконання нормативно-правові акти, які визначаються Бюджетним кодексом України.
Стаття 2. Правотворча діяльність та її правові засади	Стаття 2. Правотворча діяльність
1. Правотворча діяльність – це діяльність з планування, розробки проекту нормативно-правового акта (його концепції) та прийняття (видання) нормативно-правового акта, метою якої є правове врегулювання та/або охорона суспільних відносин.	
2. Правотворча діяльність в Україні регламентується Конституцією України, цим Законом, іншими законами України та підзаконними нормативно-правовими актами.	2. Правотворча діяльність в Україні регламентується Конституцією України, цим Законом, іншими законами України та підзаконними нормативно-правовими актами, документами публічної політики.
3. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору України.	

<p>4. Підзаконний нормативно-правовий акт у сфері правотворчої діяльності приймається з питань, не врегульованих Конституцією України, цим Законом, іншими законами України, а також у випадках, встановлених Конституцією України, цим Законом, іншими законами України.</p>	
<p>5. У разі якщо поняття, терміни, правила та положення інших нормативно-правових актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положенням цього Закону, для регулювання суспільних відносин правотворчої діяльності застосовуються поняття, терміни, правила та положення цього Закону.</p>	<p>5. У разі якщо поняття, терміни, правила та положення інших нормативно-правових актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положенням цього Закону, для регулювання правотворчої діяльності застосовуються поняття, терміни, правила та положення цього Закону.</p>
<p>6. Якщо суб'єкт права законодавчої ініціативи подав до Верховної Ради України проект закону, який регулює суспільні відносини інакше, ніж цей Закон, він зобов'язаний одночасно подати проект закону про внесення змін до цього Закону. Поданий законопроект розглядається Верховною Радою України одночасно з відповідним проектом закону про внесення змін до цього Закону.</p>	<p>Виключити. <i>Перенести в ст. 36.</i></p>
<p>7. Зміни до цього Закону можуть вноситися виключно законом про внесення змін до Закону України «Про правотворчу діяльність».</p>	<p>Виключити. <i>Перенести в ст. 36.</i></p>
<p>Відсутня.</p>	<p>Стаття 3. Реалізація нормативно-правових актів</p>
	<p>1. Реалізація нормативно-правових актів – це виконання Президентом України, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, приватними особами нормативно-правових актів, яке здійснюється (відбувається) після набрання нормативно-правовими актами чинності, включаючи їх тлумачення при застосуванні (казуальне</p>

	тлумачення) та юридичний моніторинг.
	2. Президент України, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, реалізуючи нормативно-правові акти, діють у межах та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України.
	Приватні особи, реалізуючи нормативно-правові акти, діють у спосіб, що не заборонений законодавством України.
	3. Реалізація нормативно-правових актів відбувається за правилами дії нормативно-правових актів, визначеними цим Законом.
Стаття 3. Принципи правотворчої діяльності	Стаття 3. Принципи нормотворення та правозастосування (правотворчої діяльності та реалізації норм права)
1. Правотворча діяльність здійснюється відповідно до таких принципів:	1. Базовим принципом нормотворення та правозастосування є принцип правовладдя (верховенства права), який передбачає, зокрема:
Відсутній.	1) законність – правотворча діяльність та реалізація норм права мають здійснюватися у межах та в порядку, встановлених Конституцією та законами України;
1) принцип верховенства Конституції України – правотворча діяльність здійснюється виключно відповідно до положень Конституції України;	2) юридичну визначеність – норми права, викладені у нормативно-правових актах, мають бути чіткими та зрозумілими, не припускати різного тлумачення, бути забезпечені механізмами їх реалізації, а також забезпечувати суб'єктам правовідносин можливість передбачати правові наслідки реалізації норм права;
2) принцип дотримання міжнародних стандартів у сфері прав людини – правотворча діяльність здійснюється, зокрема, з урахуванням положень Загальної декларації прав людини, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Протоколів до неї і практики	3) гарантування чи дотримання прав людини - правотворча діяльність та реалізація норм права здійснюються, зокрема, з урахуванням положень Загальної декларації прав людини, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Протоколів до

Європейського суду з прав людини;	неї і практики Європейського суду з прав людини;
3) принцип демократичності – правотворча діяльність має здійснюватися виходячи із засад демократичного ладу в Україні з дотриманням визначених процедур за умови взаємодії представників різних гілок влади відповідно до наданих їм Конституцією та законами України повноважень;	4) рівність перед приписами права, недопущення дискримінації – у процесі правотворчої діяльності та реалізації норма права мають забезпечуватися визначені законодавством однакові вимоги та умови до всіх учасників цих процесів, без надання непередбаченої законом переваги комусь із таких учасників;
4) принцип відкритості та гласності – правотворча діяльність має здійснюватися із забезпеченням належної обізнаності суспільства щодо її мети та результатів за умови надання всім учасникам правотворчої діяльності можливості подати свої пропозиції щодо предмета та змісту правового регулювання на відповідних стадіях правотворчої діяльності;	5) підсудність нормативно-правових актів або судовий контроль за нормативно-правовими актами – Можливість оскаржувати до відповідної судової інстанції всі нормативно-правові акти щодо їх відповідності актам вищої юридичної сили та дотримання процедури їх прийняття;
5) принцип правової визначеності – норми права, викладені у нормативно-правових актах, мають бути чіткими та достатньо зрозумілими, не припускати різного тлумачення, бути забезпечені механізмами їх реалізації, а також забезпечувати суб'єктам правовідносин можливість передбачати правові наслідки реалізації норм права;	6) пропорційність – обмеження, передбачені нормативно-правовими актами для суб'єктів правовідносин, повинні бути необхідними та достатніми для досягнення легітимної мети правового регулювання.
6) принцип пропорційності – обмеження, передбачені нормативно-правовими актами для суб'єктів правовідносин, повинні бути необхідними та достатніми для досягнення легітимної мети правового регулювання;	2. Іншими принципами нормотворення та правозастосування є:
7) принцип доцільності та обґрунтованості – правотворча діяльність має здійснюватися лише у разі існування об'єктивної необхідності в правовому регулюванні та/або охороні відповідних суспільних відносин, якщо така необхідність може бути обґрунтована;	1) науковість та раціональність (обґрунтованість) – правотворча діяльність та реалізація норма права мають базуватися на результатах наукових досліджень у сферах, якими здійснюється правове регулювання; в процесі правотворчої діяльності повинні бути об'єктивно з'ясовані всі обставини, що впливають/можуть вплинути на вирішення питання (проблеми);

<p>8) принцип системності та комплексності – правотворча діяльність має гарантувати узгодженість правових норм між собою та відповідність нормативно-правових актів нижчої юридичної сили актам вищої юридичної сили, пріоритетність правових норм спеціального законодавства над правовими нормами загального законодавства, забезпечувати своєчасне прийняття (видання) підзаконних нормативно-правових актів на виконання норм законів України;</p>	<p>2) системність – правотворча діяльність має відповідати потребам узгодженого розвитку системи законодавства України;</p>
<p>9) принцип наукового забезпечення – результати правотворчої діяльності мають враховувати досягнення науки у сфері, в якій здійснюється правове регулювання, у тому числі за рахунок залучення до правотворчої діяльності представників наукових установ та визнаних фахівців у відповідних галузях науки;</p>	<p>3) гуманізм чи гарантування (спрямованість на забезпечення) соціальної справедливості – правотворча діяльність та реалізація норм права мають бути орієнтовані на задоволення потреб кожної людини, її прав та законних інтересів, на стабільність і благополуччя суспільства, зі спрямуванням на це відповідних матеріальних та нематеріальних ресурсів;</p>
<p>10) принцип ресурсної забезпеченості – правотворча діяльність має бути забезпечена відповідним фінансово-економічним, матеріально-технічним, адміністративно-організаційним, людським, часовим та іншим необхідним ресурсом.</p>	<p>4) демократизм – правотворча діяльність має здійснюватися Українським народом через обраних представників або безпосередньо;</p>
	<p>5) своєчасність – правотворча діяльність та реалізація норма права мають здійснюватися тоді, коли цього вимагають відповідні суспільні відносини;</p>
	<p>6) прозорість та відкритість – правотворча діяльність має здійснюватися із забезпеченням належної обізнаності суспільства щодо її мети та результатів за умови надання всім учасникам правотворчої діяльності можливості подати свої пропозиції щодо предмета та змісту правового регулювання на відповідних стадіях правотворчої діяльності;</p>

	7) єдність державної політики – правотворча ініціатива та правотворча діяльність Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування мають реалізовувати єдину легітимно визначену державну політику і бути взаємоузгодженими не тільки юридично, а й політично.
	3. Дотримання принципів, перелічених у цій статті, є обов'язковим при підготовці нормативно-правових актів, їх ухваленні та тлумаченні при застосуванні.
Стаття 4. Правотворча діяльність. Учасники правотворчої діяльності	Стаття 4. Правотворча діяльність. Учасники правотворчої діяльності
1. Учасниками правотворчої діяльності є:	
Відсутній.	1) Український народ шляхом реалізації права на всеукраїнському та місцевому референдумі;
1) суб'єкти правотворчої діяльності;	2) суб'єкти правотворчої діяльності;
Відсутній.	3) суб'єкти права нормотворчої (правотворчої) ініціативи;
2) суб'єкти забезпечення правотворчої діяльності;	4) суб'єкти, які сприяють правотворчій діяльності (допоміжні суб'єкти правотворчої діяльності);
3) заінтересовані особи.	5) заінтересовані суб'єкти.
2. Під суб'єктами правотворчої діяльності у цьому Законі слід розуміти органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи та інші суб'єкти, наділені законом повноваженнями щодо прийняття (видання) нормативно-правових актів, а саме:	
1) Верховна Рада України;	
2) Президент України;	
3) Кабінет Міністрів України;	
4) міністерство;	
5) інші державні органи, яким відповідно до закону	5) інші державні органи, яким відповідно до закону

<p>надано правотворчі повноваження (Національний банк України, Центральна виборча комісія, Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, Національна комісія зі стандартів державної мови, Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей, Національне агентство України з питань державної служби, Національне агентство з питань запобігання корупції, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та інші органи);</p>	<p>надано правотворчі повноваження;</p>
<p>6) Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, міністерства Автономної Республіки Крим;</p>	<p>7) органи влади Автономної Республіки Крим;</p>
<p>7) голови місцевих державних адміністрацій;</p>	<p>6) голови місцевих державних адміністрацій;</p>
<p>8) органи місцевого самоврядування;</p>	
<p>9) органи професійного самоврядування (саморегулівні), яким відповідно до закону надано повноваження суб'єктів правотворчої діяльності.</p>	<p>9) органи професійного самоврядування, яким відповідно до закону надано повноваження суб'єктів правотворчої діяльності.</p>
<p>Відсутня.</p>	<p>3. Під суб'єктами права нормотворчої ініціативи у цьому Законі слід розуміти визначені Конституцією та законами України органи державної влади та місцевого самоврядування, а також їхні посадові особи, яким надано право ініціювати розгляд проектів нормативно-правових актів суб'єктами правотворчості (вносити обов'язкові для розгляду проекти...).</p>
<p>4. Під суб'єктами забезпечення правотворчої діяльності у цьому Законі слід розуміти осіб, що беруть</p>	<p>4. Під суб'єктами, які сприяють правотворчій діяльності (допоміжними суб'єктами правотворчої</p>

<p>участь у правотворчому процесі і виконують функції наукового, експертного, консультативного, технічного та інших видів забезпечення правотворчого процесу.</p>	<p>діяльності) у цьому Законі слід розуміти установи, організації та окремих осіб, які допомагають правотворчому процесу, виконуючи функції наукового, експертного, консультативного, технічного та інших видів забезпечення правотворчого процесу.</p>
<p>5. Під заінтересованими особами у цьому Законі слід розуміти громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України, громадські об'єднання, професійні спілки та їх об'єднання, творчі спілки та їх об'єднання, благодійні і релігійні організації, асоціації органів місцевого самоврядування, органи самоорганізації населення, непідприємницькі товариства, суб'єкти господарювання, їх об'єднання, організації роботодавців, їх об'єднання, саморегулівні організації, на яких вплине прийняття (видання) нормативно-правового акта, інших осіб, прав, свобод, інтересів чи обов'язків яких стосується нормативно-правовий акт.</p>	<p>5. Під заінтересованими суб'єктами у цьому Законі слід розуміти всіх, на кого вплине прийняття (видання) нормативно-правового акта, або чий прав, свобод, інтересів чи обов'язків стосується нормативно-правовий акт.</p>
<p>Стаття 5. Правотворчі повноваження та їх делегування</p>	<p>Стаття 5. Правотворчі повноваження та їх делегування</p>
<p>1. Суб'єкти правотворчої діяльності здійснюють її на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.</p>	
<p>2. Делегування правотворчих повноважень може здійснюватися від вищих органів виконавчої влади нижчим або між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законом.</p>	<p>2. Делегування правотворчих повноважень може здійснюватися від вищих органів державної влади нижчим або між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законом.</p>
<p>Делегування власних правотворчих повноважень Верховною Радою України, Президентом України та Кабінетом Міністрів України іншим суб'єктам не допускається.</p>	<p>Виключити.</p>

<p>3. Делегування правотворчих повноважень здійснюється шляхом видання індивідуального правового акта, в якому зазначається:</p>	<p>3. Делегування нормотворчих повноважень Кабінету Міністрів України чи іншим органам виконавчої влади здійснюється законом із зазначенням, що саме і відповідно до яких положень закону необхідно врегулювати. (Наприклад, затвердити положення про комісію, встановити порядок виконання якоїсь норми ...)</p>
<p>1) суб'єкт, якому делегуються правотворчі повноваження;</p>	<p>4. Делегування нормотворчих повноважень Кабінетом Міністрів України міністерствам чи місцевим державним адміністраціям здійснюється постановами Кабінету Міністрів України у випадках, якщо це не суперечить положенням закону.</p>
<p>2) зміст і обсяг делегованих правотворчих повноважень;</p>	<p>5. Окремі правотворчі повноваження органів виконавчої влади можуть надаватися законом органам місцевого самоврядування із одночасним визначенням матеріально-фінансового забезпечення, необхідного для виконання даного повноваження.</p>
<p>3) строк або термін, на який делегуються правотворчі повноваження (у разі потреби);</p>	<p>6. Окремі правотворчі повноваження органів виконавчої влади можуть делегуватися (передаватися) постановами Кабінету Міністрів України органам професійного самоврядування у випадках, передбачених законом.</p>
<p>4) орган, на який покладається відповідальність та контроль за виконанням делегованих повноважень;</p>	<p>Виключити.</p>
<p>5) матеріально-фінансове забезпечення виконання делегованих повноважень (у разі потреби).</p>	<p>Виключити.</p>
<p>4. При делегуванні правотворчих повноважень від органів виконавчої влади до органів місцевого самоврядування має бути отримана згода органу місцевого самоврядування на прийняття делегованих правотворчих повноважень, оформлена у вигляді рішення відповідного</p>	<p>Виключити.</p>

органу.	
Стаття 6. правонаступництво у правотворчій діяльності	Стаття 6. правонаступництво у правотворчій діяльності
1. Ліквідація (реорганізація, перейменування) суб'єкта правотворчої діяльності, передача повноважень щодо прийняття (видання) нормативно-правових актів іншому суб'єкту правотворчої діяльності не призводять до втрати чинності прийнятими (виданими) ним раніше нормативно-правовими актами, якщо інше не передбачено законом.	
2. У разі реорганізації суб'єкта правотворчої діяльності або передачі повноважень щодо прийняття (видання) нормативно-правових актів іншому суб'єкту правотворчої діяльності (правонаступнику) до правонаступника в межах його компетенції разом з правом приймати (видавати) нормативно-правові акти переходять повноваження щодо їх зміни, припинення дії та надання роз'яснень щодо питань застосування нормативно-правового акта, якщо інше не передбачено законом.	2. У разі реорганізації суб'єкта правотворчої діяльності або передачі повноважень щодо прийняття (видання) нормативно-правових актів іншому суб'єкту правотворчої діяльності (правонаступнику) до правонаступника в межах його компетенції разом з правом приймати (видавати) нормативно-правові акти переходять повноваження щодо їх зміни, скасування та надання роз'яснень щодо питань застосування нормативно-правового акта, якщо інше не передбачено законом.
3. У разі ліквідації (реорганізації) суб'єкта правотворчої діяльності в акті щодо ліквідації суб'єкта правотворчої діяльності має бути зазначено правонаступника його правотворчих повноважень, у тому числі делегованих.	
Стаття 7. Гарантії забезпечення права на доступ до інформації щодо правотворчої діяльності	Стаття 7. Гарантії забезпечення права на доступ до інформації щодо правотворчої діяльності
1. Право на доступ до інформації щодо правотворчої діяльності гарантується:	
1) обов'язком суб'єктів правотворчої діяльності надавати та оприлюднювати інформацію щодо правотворчої діяльності;	1) обов'язком суб'єктів правотворчої діяльності надавати та оприлюднювати офіційну інформацію щодо правотворчої діяльності;
2) доступом до засідань колегіальних суб'єктів правотворчої діяльності, крім випадків, передбачених законом;	Виключити або: 2) доступом до засідань представницьких органів – суб'єктів правотворчої діяльності, крім випадків,

	<p>передбачених законом; <i>Можливо замість «представницькі» вжити «виборні»? Тобто, це може стосуватися тільки Верховної Ради, рад у місцевому самоврядуванні, а також конференцій у професійному самоврядуванні (але їх можна не регулювати в цьому законі).</i></p>
3) здійсненням державного та громадського контролю за дотриманням права на доступ до інформації щодо правотворчої діяльності;	3) здійсненням державного та громадського контролю за дотриманням права на доступ до офіційної інформації щодо правотворчої діяльності;
4) юридичною відповідальністю за порушення законодавства про доступ до інформації щодо правотворчої діяльності.	4) юридичною відповідальністю за порушення законодавства про доступ до офіційної інформації щодо правотворчої діяльності.
2. Гласність засідань колегіальних суб'єктів правотворчої діяльності може забезпечуватись шляхом їх трансляції по телебаченню і радію, онлайн-трансляції, публікації стенограм засідань, а також розміщення інформації на офіційному вебсайті суб'єктів правотворчої діяльності.	2. Представницькі органи – суб'єкти правотворчої діяльності можуть транслювати свої засідання по телебаченню і радію, шляхом онлайн-трансляції, публікації стенограм засідань, а також розміщення інформації на офіційному вебсайті.
3. Обмеження доступу до інформації щодо правотворчої діяльності здійснюється відповідно до Конституції та законів України, зокрема з метою захисту таємної, конфіденційної та службової інформації.	
Розділ II. Система нормативно-правових актів	Розділ II. Система нормативно-правових актів
Стаття 8. Норма права, нормативно-правовий акт, законодавство України	Стаття 8. Норма права, нормативно-правовий акт, законодавство України
1. Норма права – це загальнообов'язкове правило поведінки, що застосовується до невизначеного кола осіб і розраховане на неодноразове застосування, яке охороняється і забезпечується державою.	
2. Нормативно-правовий акт – це офіційний письмовий документ, прийнятий (виданий) суб'єктом правотворчої діяльності, який встановлює, змінює, зупиняє, відновлює чи	2. Нормативно-правовий акт – це офіційний письмовий документ, прийнятий (виданий) суб'єктом правотворчої діяльності, який встановлює, змінює, зупиняє, відновлює чи

припиняє норму (норми) права у встановленому Конституцією та законами України порядку.	припиняє норми права у встановленому Конституцією та законами України порядку, і який розрахований на довгострокове та неодноразове застосування.
3. Законодавство України – ієрархічна система нормативно-правових актів та міжнародних договорів України.	
Стаття 9. Система нормативно-правових актів України	Стаття 9. Система нормативно-правових актів України
1. Система нормативно-правових актів України – це взаємопов’язана сукупність нормативно-правових актів, яка ієрархічно структурована від актів вищої юридичної сили до актів нижчої юридичної сили.	
2. Система нормативно-правових актів України включає:	
1) Конституцію України – Основний Закон України;	
2) закони, кодекси України;	
3) підзаконні нормативно-правові акти:	
постанови Верховної Ради України, які містять норми права (далі – постанови Верховної Ради України);	
укази Президента України, які містять норми права (далі – укази Президента України);	
постанови Кабінету Міністрів України;	
накази міністерств, які містять норми права (далі – накази міністерств);	
акти інших державних органів, які містять норми права (далі – акти державних органів);	
постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим, які містять норми права, постанови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, які містять норми права, накази міністерств Автономної Республіки Крим, які містять норми права (далі – постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим, постанови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, накази міністерств	розпорядження голів місцевих державних адміністрацій, які містять норми права (далі – розпорядження голів місцевих державних адміністрацій);

Автономної Республіки Крим); розпорядження голів місцевих державних адміністрацій, які містять норми права (далі – розпорядження голів місцевих державних адміністрацій);	постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим, які містять норми права, постанови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, які містять норми права, накази міністерств Автономної Республіки Крим, які містять норми права (далі – постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим, постанови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, накази міністерств Автономної Республіки Крим);
акти органів місцевого самоврядування, які містять норми права (далі – акти органів місцевого самоврядування);	
акти органів професійного самоврядування (саморегульованих), які містять норми права (далі – акти органів професійного самоврядування (саморегульованих)).	акти органів професійного самоврядування, які містять норми права (далі – акти органів професійного самоврядування).
3. До системи нормативно-правових актів України належать Декларація про державний суверенітет України та Акт проголошення незалежності України.	
4. До системи нормативно-правових актів України належать акти органів державної влади і управління Союзу РСР, Української РСР, Української СРР, які є чинними відповідно до пункту 1 розділу XV Конституції України та щодо яких не прийнято рішення щодо їх незастосування на території України та/або припинення.	Виключити. <i>Перенести в Перехідні положення, а також написати там пункт про декрети Кабінету Міністрів України.</i>
Стаття 10. Закон	Стаття 10. Закон
1. Законом є нормативно-правовий акт, що приймається Верховною Радою України, який регулює найбільш важливі суспільні відносини.	
	2. Закон повинен відповідати Конституції України та міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.
2. Порядок прийняття законів регулюється Конституцією	3. Порядок прийняття законів регулюється Конституцією

України, Регламентом Верховної Ради України та цим Законом.	України, цим Законом та Регламентом Верховної Ради України.
3. Закон має вищу юридичну силу щодо підзаконних актів.	4. Закон має вищу юридичну силу щодо підзаконних актів.
	5. У випадках, передбачених Конституцією України, Верховна Рада України ухвалює закони, які не містять норм права – про оголошення амністії, про ратифікацію міжнародних договорів.
Стаття 11. Кодекс	Стаття 11. Кодекс
1. Кодексом є закон, який встановлює загальні засади правового регулювання та систематизує норми права у відповідній сфері суспільних відносин.	
2. При прийнятті законів у відповідній сфері повинні дотримуватися основні принципи правового регулювання суспільних відносин, передбачені кодексом.	
3. Якщо суб'єкт права законодавчої ініціативи подав до Верховної Ради України проект закону, який регулює суспільні відносини інакше, ніж кодекс, він зобов'язаний одночасно подати проект закону про внесення змін до кодексу. Поданий законопроект розглядається Верховною Радою України одночасно з відповідним проектом закону про внесення змін до кодексу.	3. Якщо суб'єкт права законодавчої ініціативи подав до Верховної Ради України проект закону, який регулює суспільні відносини інакше, ніж кодекс, він зобов'язаний одночасно подати проект закону про внесення змін до кодексу. Поданий проект закону розглядається Верховною Радою України одночасно з відповідним проектом закону про внесення змін до кодексу.
Стаття 12. Підзаконний нормативно-правовий акт	Стаття 12. Підзаконний нормативно-правовий акт
1. Підзаконний нормативно-правовий акт – це акт, прийнятий суб'єктом правотворчої діяльності на основі та на виконання Конституції України, законів, чинних міжнародних договорів України, спрямований на їх реалізацію. Підзаконні нормативно-правові акти мають відповідати Конституції та законам України, підзаконним нормативно-правовим актам вищої юридичної сили та узгоджуватися між собою.	1. Підзаконний нормативно-правовий акт – це акт, прийнятий суб'єктом правотворчої діяльності на основі та на виконання Конституції України, законів, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України , спрямований на їх реалізацію. Підзаконні нормативно-правові акти мають відповідати Конституції та законам України, підзаконним нормативно-правовим актам вищої юридичної сили та узгоджуватися між

	собою.
2. У випадках, передбачених законом, суб'єкти правотворчої діяльності можуть приймати спільні підзаконні нормативно-правові акти.	2. У випадках, передбачених законом, суб'єкти правотворчої діяльності можуть приймати спільні підзаконні нормативно-правові акти, вносити до них зміни та скасовувати їх.
Стаття 13. Основний та похідний нормативно-правові акти	Стаття 13. Затвердження нормативно-правовим актом іншого нормативно-правового документа
1. Основним є нормативно-правовий акт, який має самостійне значення щодо іншого нормативно-правового акта та/або затверджує інший похідний нормативно-правовий акт.	1. Підзаконний нормативно-правовий акт може затверджувати нормативно-правовий документ - положення (статут), інструкцію, регламент, правила, порядок, перелік, тариф, інші документи, визначені Конституцією та законами України.
2. Похідним є нормативно-правовий акт, прийнятий (виданий) суб'єктом правотворчої діяльності для конкретизації правового регулювання та/або охорони відповідних суспільних відносин. Похідний нормативно-правовий акт має юридичну силу основного нормативно-правового акта, яким він затверджений.	2. Нормативно-правовий документ врегульовує відповідні суспільні відносини, є обов'язковим для виконання і має юридичну силу нормативно-правового акта, яким був затверджений.
Похідний нормативно-правовий акт приймається (видається) у формі: положення (статуту), інструкції, регламенту, правил, порядку, переліку, тарифу, іншій формі, визначеній Конституцією та законами України.	Виключити.
Стаття 14. Модельний нормативно-правовий акт	Стаття 14. Модельний нормативно-правовий документ
1. Модельним є нормативно-правовий акт, яким встановлено модельні норми і принципи, що розраховані на регулювання найбільш загальних та типових правил поведінки, відповідно до яких розробляються нормативно-правові акти однакової або нижчої юридичної сили.	1. Модельним є нормативно-правовий документ, яким встановлено модельні норми і принципи, що розраховані на регулювання найбільш загальних та типових правил поведінки, на основі яких розробляються інші нормативно-правові акти чи документи нижчої юридичної сили.
2. Модельний нормативно-правовий акт приймається (видається) у формі зразкового документа, типового документа, типової угоди або в іншій формі, визначеній	2. Суб'єкт правотворчості, уповноважений видавати модельні нормативно-правові документи, затверджує їх своїм нормативно-правовим актом.

<p>Конституцією та законами України.</p>	
<p>Стаття 15. Програмний правовий акт</p>	<p>Стаття 15. Документ публічної політики</p> <p><i>Варіант: використати замість терміну «документ політики» новий термін «політичний акт»</i></p>
<p>1. Програмним правовим актом є документ програмно-цільового характеру, у якому відображаються основні напрями розвитку публічної політики.</p>	<p>1. Документом публічної політики є документ програмно-цільового характеру, у якому відображаються основні напрями розвитку публічної політики.</p>
<p>2. У програмному правовому акті формулюються та обґрунтовуються стратегічні цілі і пріоритети публічної політики, що формується та реалізується органами державної влади та органами місцевого самоврядування, способи досягнення цих цілей, а також найважливіші завдання, що потребують вирішення у визначений період.</p>	<p>2. У документі публічної політики формулюються та обґрунтовуються стратегічні цілі і пріоритети публічної політики, що формується та реалізується органами державної влади та органами місцевого самоврядування, способи досягнення цих цілей, а також найважливіші завдання, що потребують вирішення у визначений період.</p>
<p>3. Програмні правові акти приймаються у формі доктрин, стратегій, концепцій, програм, планів, в іншій формі, встановленій Конституцією та законами України.</p>	<p>3. Документи публічної політики приймаються у формі доктрин, стратегій, концепцій, програм, планів, в іншій формі, встановленій Конституцією та законами України.</p>
<p>4. Програмними правовими актами є Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України», Угода про коаліцію депутатських фракцій у Верховній Раді України (Коаліційна угода), Програма діяльності Кабінету Міністрів України, загальнодержавні програми економічного, соціального розвитку, програмні документи органів місцевого самоврядування тощо.</p>	<p>4. Документами державної політики, зокрема, є Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України», Угода про коаліцію депутатських фракцій у Верховній Раді України (Коаліційна угода), Програма діяльності Кабінету Міністрів України, загальнодержавні програми економічного, соціального розвитку тощо.</p>
	<p>5. Органи місцевого самоврядування відповідно до своїх повноважень ухвалюють документи політики, в яких відображаються основні напрямки розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць.</p>
<p>5. На виконання програмних правових актів приймаються (видаються) нормативно-правові акти, що</p>	<p>6. На виконання документів публічної політики приймаються (видаються) нормативно-правові акти, що</p>

забезпечують реалізацію цих документів і сприяють досягненню передбачених ними результатів.	забезпечують реалізацію цих документів і сприяють досягненню передбачених ними результатів.
Стаття 16. Юридична сила та ієрархія нормативно-правових актів	Стаття 16. Юридична сила та ієрархія нормативно-правових актів
1. Юридична сила – це властивість нормативно-правових актів, що визначає їх ієрархічну підпорядкованість та співвідношення обов’язковості між ними.	1. Ієрархічна підпорядкованість та співвідношення між нормативно-правовими актами визначається юридичною силою нормативно-правових актів.
2. В Україні встановлюється така ієрархія нормативно-правових актів:	
1) Конституція України в системі нормативно-правових актів України має найвищу юридичну силу;	
2) закони, кодекси приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати Конституції;	
3) постанови Верховної Ради України, укази Президента України приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, міжнародних договорів України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, і мають вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 4 – 12 цієї статті;	
4) постанови Кабінету Міністрів України приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції та законів, кодексів України, і мають вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 5, 7 – 12 цієї статті;	4) постанови Кабінету Міністрів України приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, міжнародних договорів України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України , постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції та законів, кодексів України, і мають вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 5, 7 – 12 цієї статті;
5) накази міністерств приймаються на основі та на виконання Конституції та законів, кодексів України, чинних	5) накази міністерств приймаються на основі та на виконання Конституції та законів, кодексів України,

<p>міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України і мають вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 7 – 12 цієї статті;</p>	<p>міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України і мають вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 7 – 12 цієї статті;</p>
<p>б) накази (постанови, рішення, розпорядження) інших державних органів приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, і мають вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 7 – 12 цієї статті;</p>	<p>б) накази (постанови, рішення, розпорядження) інших державних органів приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, чинних міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, і мають вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 7 – 12 цієї статті;</p>
<p>7) постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України і мають на території Автономної Республіки Крим вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 8, 10 цієї статті;</p>	<p>7) постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України і мають на території Автономної Республіки Крим вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 8, 10 цієї статті;</p>
<p>8) накази міністерств Автономної Республіки Крим приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України та указів Президента</p>	<p>8) накази міністерств Автономної Республіки Крим приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою</p>

<p>України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерств, актів державних органів, постанов Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим і мають на території Автономної Республіки Крим вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пункті 10 цієї статті;</p>	<p>України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерств, актів державних органів, постанов Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим і мають на території Автономної Республіки Крим вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пункті 10 цієї статті;</p>
<p>9) розпорядження голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерств, актів державних органів і мають вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пункті 10 цієї статті;</p>	<p>9) розпорядження голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерств, актів державних органів і мають вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пункті 10 цієї статті;</p>
<p>10) розпорядження голів районних державних адміністрацій приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерств, актів державних органів, розпорядження голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, а розпорядження районних державних адміністрацій в Автономній Республіці Крим – також на основі рішень та постанов Верховної Ради Автономної Республіки Крим, рішень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятих у межах їх</p>	<p>10) розпорядження голів районних державних адміністрацій приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерств, актів державних органів, розпорядження голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, а розпорядження районних державних адміністрацій в Автономній Республіці Крим – також на основі рішень та постанов Верховної Ради Автономної Республіки Крим,</p>

повноважень;	рішень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятих у межах їх повноважень;
11) акти органів місцевого самоврядування приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України;	11) акти органів місцевого самоврядування приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України , постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України;
12) акти органів професійного самоврядування приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерств, актів державних органів.	12) акти органів професійного самоврядування приймаються на основі та на виконання Конституції і законів, кодексів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України , постанов Верховної Ради України та указів Президента України, прийнятих відповідно до Конституції і законів, кодексів України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерств, актів державних органів.
Розділ III. Планування правотворчої діяльності	Розділ III. Планування правотворчої діяльності
Стаття 17. Планування правотворчої діяльності	Стаття 17. Планування правотворчої діяльності
1. З метою забезпечення передбачуваності розвитку публічної політики, єдності, безперервності, гнучкості та точності процесу підготовки та прийняття (видання) нормативно-правових актів та координації діяльності суб'єкти правотворчої діяльності здійснюють планування правотворчої діяльності шляхом прийняття документів поточного планування (строком до одного року) та перспективного планування (строком понад один рік).	1. На виконання документів публічної політики , з метою забезпечення передбачуваності розвитку публічної політики, єдності, безперервності, гнучкості та точності процесу підготовки та прийняття (видання) нормативно-правових актів та координації такої діяльності суб'єкти правотворчої діяльності здійснюють планування правотворчої діяльності шляхом прийняття документів поточного планування (строком до одного року) та перспективного планування (строком понад один рік).
2. Планування правотворчої діяльності має здійснюватися відповідно до міжнародно-правових зобов'язань України, напрямів, пріоритетів та цілей,	2. Планування правотворчої діяльності має здійснюватися відповідно до міжнародно-правових зобов'язань України, напрямів, пріоритетів та цілей, визначених документами

визначених програмними правовими актами.	публічної політики.
3. Планування правотворчої діяльності має здійснюватися на основі результатів правового моніторингу, юридичного прогнозування та з урахуванням Наукової концепції розвитку законодавства України.	3. Планування правотворчої діяльності має здійснюватися на основі результатів моніторингу реалізації законодавства та юридичного прогнозування.
4. Порядок планування правотворчої діяльності визначається суб'єктами правотворчої діяльності, які розробляють та приймають відповідні акти, з урахуванням особливостей, встановлених Конституцією та законами України.	4. Порядок планування правотворчої діяльності визначається суб'єктами правотворчої діяльності з урахуванням особливостей, встановлених Конституцією та законами України.
Стаття 18. Особливості планування правотворчої діяльності із розробки проектів законів	Виключити.
1. З метою забезпечення поточного планування законотворчої діяльності Верховна Рада України щороку у січні, наприкінці чергової сесії, затверджує план законопроектної роботи Верховної Ради України на рік, що включає період двох наступних чергових сесій та формується в порядку, визначеному законами України.	<i>Це може бути нормою Регламенту ВРУ</i>
2. Планування розробки підзаконних нормативно-правових актів здійснюється з урахуванням плану законопроектної роботи Верховної Ради України на відповідний рік.	
3. Перспективне планування правотворчої діяльності із розробки проектів законів забезпечується шляхом схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України, розробки та прийняття інших планів та програм перспективного розвитку законодавства.	
4. Невід'ємною частиною Програми діяльності Кабінету Міністрів України є орієнтовний перелік проектів законів, які мають бути розроблені на її виконання.	<i>Надмірна непотрібна деталізація, яку важко буде виконувати кожного разу.</i>

<p>Стаття 19. Юридичне прогнозування. Наукова концепція розвитку законодавства України</p>	<p>Виключити.</p>
<p>1. З метою підвищення ефективності планування правотворчої діяльності, якості нормативно-правових актів та їх змістовної обґрунтованості може використовуватись механізм юридичного передбачення підстав та/або критеріїв вибору оптимальних правових рішень і оцінки їх наслідків.</p>	
<p>2. Юридичне прогнозування ґрунтується на науково-технічних і соціально-економічних прогнозах державного і суспільного розвитку.</p>	
<p>3. Юридичне прогнозування може здійснюватися суб'єктами правотворчої діяльності на підставі рекомендацій суб'єктів наукової, науково-технічної діяльності та інших суб'єктів забезпечення правотворчої діяльності.</p>	
<p>4. При юридичному прогнозуванні відображаються:</p>	
<p>1) тенденції розвитку сучасної правової системи;</p>	
<p>2) соціальні потреби, публічні інтереси та суспільні відносини, що потребують врегулювання шляхом правотворчої діяльності;</p>	
<p>3) перспективні форми і методи правового регулювання суспільних відносин;</p>	
<p>4) системність розробки і прийняття (видання) нормативно-правових актів;</p>	
<p>5) оцінка впливу запропонованого правового регулювання та/або охорони на суспільні відносини.</p>	
<p>5. Наукова концепція розвитку законодавства України – документ рекомендаційного характеру, в якому на теоретико-емпіричній основі здійснюється системне передбачення розвитку законодавства України, його</p>	

окремих галузей, сфер та напрямів.	
6. Розробка Наукової концепції розвитку законодавства України здійснюється один раз на п'ять років Національною академією правових наук України.	
Розділ IV. Підготовка проекту нормативно-правового акта	Розділ IV. Підготовка проекту нормативно-правового акта
Стаття 20. Правотворча ініціатива	Стаття 20. Правотворча ініціатива
1. Правотворчою ініціативою є подання суб'єктами, визначеними Конституцією та законами України, за встановленою Конституцією, законом, іншим нормативно-правовим актом процедурою, проектів (концепції проектів) нормативно-правових актів.	1. Правотворчою ініціативою є подання суб'єктами, визначеними Конституцією та законами України, за встановленою Конституцією, законом, іншим нормативно-правовим актом процедурою, проектів нормативно-правових актів, внесення пропозицій і поправок до них.
Стаття 21. Концепція проекту нормативно-правового акта	Стаття 21. Концепція проекту нормативно-правового акта
1. Проект нормативно-правового акта розробляється на підставі концепції проекту нормативно-правового акта, що окремо розробляється суб'єктом правотворчої діяльності.	1. Проект нормативно-правового акта розробляється на підставі концепції проекту нормативно-правового акта.
2. Концепція проекту нормативно-правового акта відображає принциповий підхід до регулювання суспільних відносин, мету і завдання правового регулювання, нові права і обов'язки учасників правовідносин, а також передбачувані соціально-економічні та інші результати його реалізації в разі прийняття (видання) нормативно-правового акта.	2. Концепція проекту нормативно-правового акта відображає причини його підготовки, юридичні підстави підготовки (для підзаконного нормативно-правового акта), підхід до регулювання суспільних відносин, мету і завдання правового регулювання, предмет правового регулювання, права і обов'язки учасників правовідносин, а також передбачувані соціально-економічні та інші результати реалізації нормативно-правового акта в разі його прийняття (видання).
3. Концепція проекту закону розробляється для найважливіших за змістом та значних за обсягом проектів законів (проектів кодексів, законів у новій редакції, великих за змістом проектів законів із очікуваною	3. Концепція проекту закону має бути представлена на засіданні головного комітету Верховної Ради України.

<p>кількістю статей не менше ста, проектів законів із значними за ступенем важливості регульованими суспільними відносинами, проектів законів, якими здійснюється систематизація законодавства тощо). Концепція проекту закону має бути представлена на засіданні головного комітету Верховної Ради України.</p>	
<p>4. Концепція проекту підзаконного нормативно-правового акта розробляється та схвалюється суб'єктом правотворчої діяльності. Проекти підзаконних нормативно-правових актів, що приймаються на виконання нормативно-правового акта вищої юридичної сили, а також підготовка нормативно-правового акта про внесення змін не потребують розробки концепції.</p>	<p>4. Концепція проекту підзаконного нормативно-правового акта розробляється та схвалюється суб'єктом правотворчої діяльності. Концепція проекту постанови Кабінету Міністрів України розробляється та схвалюється міністром, відповідальним за її підготовку, після її обговорення на відповідному урядовому комітеті.</p>
<p>5. Під час розробки концепції проекту нормативно-правового акта суб'єкт правотворчої діяльності забезпечує проведення із подальшим викладенням у концепції проекту нормативно-правового акта результатів:</p>	
<p>1) аналізу суспільних відносин та стану їх правового регулювання, із наведенням переліку нормативно-правових актів, якими здійснюється правове регулювання;</p>	
<p>2) дослідження можливості врегулювання відповідних суспільних відносин без прийняття (видання) нормативно-правового акта;</p>	<p>2) дослідження можливості вирішення проблеми без прийняття (видання) нормативно-правового акта;</p>
<p>3) обґрунтування причини необхідності та правових підстав розробки проекту нормативно-правового акта;</p>	
<p>4) визначення мети проекту нормативно-правового акта, предмета правового регулювання, основних правових механізмів реалізації нормативно-правового акта з обґрунтуванням їх ефективності;</p>	
<p>5) проведення необхідних фінансово-економічних розрахунків відповідно до законодавства, якщо реалізація</p>	

нормативно-правового акта потребує фінансування з державного та/або місцевих бюджетів;	
б) визначення орієнтовної структури проекту нормативно-правового акта, змісту його основних положень;	
7) здійснення оцінки відповідності запропонованого правового регулювання міжнародно-правовим зобов'язанням України, а саме двостороннім та багатостороннім угодам та договорам держави у сфері європейської інтеграції та щодо приєднання до міжнародних організацій, у тому числі положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод і Протоколів до неї та практиці Європейського суду з прав людини;	
8) публічних консультацій, якщо такі проводилися;	8) публічних консультацій;
9) визначення організаційних заходів щодо підготовки проекту нормативно-правового акта та його реалізації після прийняття (видання).	
Відсутня.	6. Прийнятий (виданий) без концепції нормативно-правовий акт не підлягає підписанню, реєстрації та набуттю чинності.
Стаття 22. Правовий експеримент	Стаття 22. Правовий експеримент
1. Правовим експериментом є випробування управлінського рішення з метою отримання інформації щодо сформульованої проблеми.	
2. Правовий експеримент полягає у збиранні та вивченні інформації, одержанні досвіду щодо реформування певної сфери суспільних відносин, що використовується суб'єктами правотворчої діяльності з метою перевірки на практиці ефективності дії норм законодавства та вирішення питання про можливість і доцільність поширення позитивних результатів на всю сукупність учасників відповідних суспільних відносин, більшу територію або галузь.	3. Правовий експеримент полягає у збиранні та вивченні інформації, одержанні досвіду щодо реформування певної сфери суспільних відносин, що використовується суб'єктами правотворчої діяльності з метою перевірки на практиці ефективності дії норм законодавства та вирішення питання про можливість і доцільність поширення позитивних результатів на всю сукупність учасників відповідних суспільних відносин, більшу територію або галузь.

<p>3. Правовий експеримент передбачає:</p>	<p>2. Правовий експеримент передбачає:</p>
<p>1) дію експериментальних норм права на обмеженій території держави або відносно невеликого кола суб'єктів;</p>	
<p>2) обмеження дії правового експерименту невеликим періодом у часі – до трьох років.</p>	
<p>Відсутня.</p>	<p>4. Результатом правового експерименту є збирання та вивчення інформації, одержання досвіду щодо реформування певної сфери суспільних відносин, що використовується суб'єктами правотворчої діяльності з метою перевірки на практиці ефективності дії норм законодавства та вирішення питання про можливість і доцільність поширення позитивних результатів на всю сукупність учасників відповідних суспільних відносин, більшу територію.</p>
<p>4. Правовий експеримент може впроваджуватися законом України, постановою Кабінету Міністрів України або рішенням органу місцевого самоврядування.</p>	<p>5. Правовий експеримент може впроваджуватися законом України, постановою Кабінету Міністрів України або рішенням органу місцевого самоврядування.</p>
<p>Стаття 23. Розробка проекту нормативно-правового акта</p>	<p>Стаття 23. Розробка проекту нормативно-правового акта</p>
<p>1. Розробка суб'єктом правотворчої діяльності проекту нормативно-правового акта може включати такі етапи:</p>	<p>1. Розробка суб'єктом правотворчої діяльності проекту нормативно-правового акта на основі концепції нормативно-правового акта включає такі етапи:</p>
<p>1) збирання необхідних матеріалів та інформації;</p>	<p>Виключити.</p>
<p>2) здійснення правового моніторингу чинного законодавства з питань, що потребують регулювання;</p>	<p>Виключити.</p>
<p>3) розробка концепції проекту нормативно-правового акта у випадках, передбачених цим Законом;</p>	<p>Виключити.</p>
<p>4) підготовка тексту проекту нормативно-правового акта, пояснювальної записки та інших супровідних матеріалів до нього;</p>	<p>1) підготовка тексту проекту нормативно-правового акта;</p>
<p>5) здійснення оцінки впливу проекту нормативно-правового акта з викладенням результатів її проведення у</p>	<p>2) підготовка пояснювальної записки та інших супровідних матеріалів до нього, включаючи оцінку впливу</p>

пояснювальній записці;	проекту нормативно-правового акта;
6) аналіз ступеня відповідності проекту нормативно-правового акта основним положенням законодавства Європейського Союзу, у разі його належності за предметом правового регулювання до пріоритетних сфер адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу;	3) аналіз ступеня відповідності проекту нормативно-правового акта основним положенням законодавства Європейського Союзу;
7) здійснення організаційно-технічного забезпечення підготовки проекту нормативно-правового акта;	4) здійснення організаційно-технічного забезпечення підготовки проекту нормативно-правового акта;
8) проведення публічних консультацій у випадках, передбачених законом;	5) проведення публічних консультацій;
9) погодження проекту нормативно-правового акта з відповідними органами державної влади, органами місцевого самоврядування у порядку, встановленому законодавством України.	6) погодження проекту нормативно-правового акта з відповідними органами державної влади, органами місцевого самоврядування у порядку, встановленому законодавством України.
2. Етапи розробки проекту нормативно-правового акта, зазначені в частині першій цієї статті, є обов'язковими для розробки проекту закону.	Виключити.
3. У випадках, передбачених Конституцією та законами України, актами і дорученнями суб'єкта правотворчої діяльності, проекти нормативно-правових актів можуть розроблятися іншими або разом з іншими суб'єктами правотворчої діяльності з дотриманням вимог щодо розробки проектів нормативно-правових актів, визначених цим Законом.	2. У випадках, передбачених Конституцією та законами України, актами і дорученнями суб'єкта правотворчої діяльності, проекти нормативно-правових актів можуть розроблятися іншими або разом з іншими суб'єктами правотворчої діяльності з дотриманням вимог щодо розробки проектів нормативно-правових актів, визначених цим Законом.
Стаття 24. Оцінка впливу проекту нормативно-правового акта	Стаття 24. Оцінка впливу проекту нормативно-правового акта
1. Суб'єкт правотворчої діяльності здійснює оцінку впливу проекту нормативно-правового акта та викладає у пояснювальній записці:	
1) актуальність проблеми, яка потребує правового	

врегулювання;	
2) альтернативу (альтернативи) вирішення проблеми, яка потребує правового врегулювання, з визначенням економічних, соціальних, фінансових, бюджетних, екологічних, демографічних, регуляторних, інвестиційних, гендерних, дискримінаційних, корупційних, виконання Україною міжнародних зобов'язань та інших наслідків кожної з альтернатив;	
3) кількісні та якісні показники, за якими оцінюється прогнозований вплив кожної з альтернатив;	
4) найбільш доцільну альтернативу вирішення проблеми з поясненням причинно-наслідкового зв'язку між обраною альтернативою та очікуваним впливом проекту нормативно-правового акта;	
5) обрану альтернативу вирішення проблеми у разі, якщо вона відрізняється від найбільш доцільної, та достатнє обґрунтування такого вибору суб'єктом правотворчої діяльності;	
б) способи реалізації обраної альтернативи та шляхи правового коригування ризиків, можливих негативних наслідків, сталості її реалізації у разі надзвичайних ситуацій;	
7) способи проведення правового моніторингу результатів обраної та викладеної у проекті нормативно-правового акта альтернативи вирішення проблеми.	
Стаття 25. Техніка нормопроекування	Стаття 25. Техніка нормопроекування
1. Техніка нормопроекування – сукупність техніко-правових засобів, способів, прийомів та методів, за допомогою яких створюється нормативно-правовий акт.	
2. Проекти нормативно-правових актів розробляються із дотриманням правил техніки нормопроекування, що встановлені цим Законом.	

3. Центральний орган виконавчої влади , що забезпечує формування державної правової політики, розробляє рекомендації щодо застосування правил техніки нормопроекування.	3. Міністерство , що забезпечує формування державної правової політики, розробляє рекомендації щодо застосування правил техніки нормопроекування.
Стаття 26. Вимоги до змісту нормативно-правового акта	Стаття 26. Вимоги до змісту нормативно-правового акта
1. Норми права, що містяться у нормативно-правовому акті, мають відповідати таким вимогам:	
1) зрозумілість змісту;	
2) однозначність розуміння;	
3) передбачуваність (прогнозованість) наслідків реалізації;	
4) узгодженість з іншими нормами права.	
Стаття 27. Структура нормативно-правового акта	Стаття 27. Структура нормативно-правового акта
1. Залежно від предмета правового регулювання нормативно-правового акту, обсягів та характеру його положень нормативні приписи групуються в тексті за окремими структурними складовими, визначеними цим Законом.	
Спочатку розміщуються положення загального характеру, потім викладається основна регулятивна частина нормативно-правового акта, після якої розміщуються прикінцеві та перехідні положення.	
2. Структура закону складається з таких елементів:	
1) назва закону;	
2) преамбула закону (у разі необхідності);	
3) статті закону, які можуть складатися з частин, пунктів, підпунктів; абзаців частин, пунктів, підпунктів ; приміток.	3) статті закону, які можуть складатися з частин, пунктів, підпунктів; приміток. Текст частин, пунктів, підпунктів може викладатися одним або кількома абзацами. Закон, яким вносяться зміни до іншого закону / інших законів, не поділяється на статті;
4) розділи, підрозділи, глави, параграфи, підрозділи	4) розділи та підрозділи (в разі потреби), в які можуть

параграфів, в які можуть об'єднуватися статті закону залежно від обсягу і складності закону.	об'єднуватися статті закону залежно від обсягу і складності закону.
Відсутній.	Закон, яким вносяться зміни до іншого закону / інших законів, складається з пунктів та підпунктів.
Кодекси можуть складатися також з книг та частин;	
5) прикінцеві положення;	
6) перехідні положення (у разі необхідності);	
7) додатки (у разі необхідності).	
3. Структура підзаконного нормативно-правового акта складається з таких елементів:	
1) назва підзаконного нормативно-правового акта;	
2) пункти підзаконного нормативно-правового акта, які можуть складатися з підпунктів; абзаців пунктів та підпунктів ; приміток;	2) пункти підзаконного нормативно-правового акта, які можуть складатися з підпунктів; приміток; текст пунктів і підпунктів може викладатися одним або кількома абзацами ;
3) розділи, підрозділи , параграфи, в які можуть об'єднуватися пункти підзаконного нормативно-правового акта залежно від обсягу і складності акта;	3) параграфи, в які можуть об'єднуватися пункти підзаконного нормативно-правового акта залежно від обсягу і складності акта;
4) додатки (у разі необхідності).	
Стаття 28. Мова та стиль нормативно-правового акта	Стаття 28. Мова та стиль нормативно-правового акта
1. Текст нормативно-правового акта викладається державною мовою, офіційно-діловим стилем, для якого характерний нейтральний тон викладення, позбавлений образності, емоційності та індивідуальних авторських рис.	
2. Терміни, що вживаються у тексті нормативно-правового акта, мають відповідати термінології Конституції України, цього Закону, нормативно-правових актів вищої юридичної сили.	
3. Терміни, що використовуються в тексті нормативно-правового акта, повинні бути короткими, лексично правильно сформульованими, однозначними, зрозумілими. Пріоритет	

повинен віддаватися загальнозживаній та/або спеціальній термінології державної мови.	
4. Обмеженому використанню підлягає:	
1) запозичення іноземної термінології, крім випадків, якщо таке запозичення є обґрунтованим в смисловому сенсі та якщо до того чи іншого терміна складно підібрати еквівалент державною мовою, який правильно відображав би його значення;	
2) використання оціночної термінології, значення якої викликає певні труднощі щодо її тлумачення при правозастосуванні;	
3) використання термінів, що позначають вузькоспеціальні поняття в галузі науки і техніки, крім випадків використання їх у сферах законодавчого регулювання, де вони професійно необхідні;	
4) використання синонімів або омонімів, крім випадків, коли таке використання є термінологічно виправданим та відповідає змісту нормативно-правового акта;	
5) запровадження застарілих термінів, крім випадків необхідності забезпечення історико-правової відповідності, з обов'язковим уточненням їх сучасного значення.	
5. З метою забезпечення єдності термінології, що вживається у нормативно-правових актах України створюється Єдиний глосарій правових термінів. Наповнення, зберігання, обробка та використання Єдиного глосарію правових термінів забезпечується центральним органом виконавчої влади , що забезпечує формування державної правової політики.	5. З метою забезпечення єдності термінології, що вживається у нормативно-правових актах України створюється Єдиний глосарій правових термінів. Наповнення, зберігання, обробка та використання Єдиного глосарію правових термінів забезпечується міністерством , що забезпечує формування державної правової політики. Єдиний глосарій правових термінів є загальнодоступним.
Відсутня.	6. Правила наповнення, зберігання та обробки Єдиного глосарію правових термінів встановлює Кабінет Міністрів України.

Стаття 29. Реквізити нормативно-правового акта	Стаття 29. Реквізити нормативно-правового акта
1. Нормативно-правовий акт повинен містити такі реквізити:	
1) зображення малого Державного Герба України;	
2) повну назву суб'єкта правотворчої діяльності (крім законів), вид нормативно-правового акта, дату його прийняття (видання);	
3) номер акта;	
4) посаду, прізвище та ім'я уповноваженої на це Конституцією та законами України особи, яка підписала нормативно-правовий акт;	
5) дату та номер реєстрації нормативно-правового акта, якщо він підлягає такій реєстрації.	
Стаття 30. Назва нормативно-правового акта	Стаття 30. Назва нормативно-правового акта
1. Нормативно-правовий акт, у тому числі нормативно-правовий акт про внесення змін до інших нормативно-правових актів, повинен мати лаконічну назву із зазначенням предмета правового регулювання.	1. Нормативно-правовий акт, у тому числі нормативно-правовий акт про внесення змін до інших нормативно-правових актів, повинен мати лаконічну назву, що відображає предмет його правового регулювання.
Відсутній.	Назва нормативно-правового акта не повинна містити оціночних термінів та понять.
2. Нормативно-правовий акт не може мати назву, яка збігається з назвою чинного нормативно-правового акта вищої або однакової юридичної сили.	
Стаття 31. Преамбула закону	Стаття 31. Преамбула закону
1. Преамбула – вступна частина закону, в якій можуть визначатися історична передумова прийняття закону, роз'яснюватися мета, обґрунтовуватися необхідність прийняття закону, визначатися основні завдання, які стоять перед ним тощо.	1. Преамбула – вступна частина закону, в якій можуть визначатися історична передумова прийняття закону, роз'яснюватися мета прийняття закону, визначатися основні завдання, які стоять перед ним тощо.
2. Преамбула закону не може повторювати зміст інших його структурних складових.	

3. Преамбула закону є його невід'ємною частиною і підлягає врахуванню під час роз'яснення і застосування цього акта.	
Стаття 32. Позначення структурних елементів нормативно-правового акта	Стаття 32. Позначення структурних елементів нормативно-правового акта
1. Книги, частини, розділи, підрозділи, глави, параграфи, підрозділи параграфів та статті закону (кодексу); розділи, підрозділи, параграфи підзаконного нормативно-правового акта повинні мати коротку, чітко сформульовану назву, що відображає їх зміст.	1. Книги, частини, розділи, підрозділи та статті закону (кодексу); параграфи підзаконного нормативно-правового акта повинні мати коротку, чітко сформульовану назву, що відображає їх зміст.
2. Книги, частини, розділи законів (кодексів); розділи підзаконних нормативно-правових актів нумеруються римськими цифрами.	2. Книги, частини, розділи законів (кодексів) нумеруються римськими цифрами.
3. Глави і статті закону (пункти підзаконного нормативно-правового акта) мають наскрізну нумерацію арабськими цифрами.	3. Підрозділи і статті закону (пункти підзаконного нормативно-правового акта) мають наскрізну нумерацію арабськими цифрами.
Відсутня.	4. Частини статей у законах нумеруються арабськими цифрами з крапкою.
4. Підрозділи, параграфи, підрозділи параграфів законів; підрозділи, параграфи підзаконних нормативно-правових актів; частини статей позначаються арабськими цифрами.	6. Параграфи підзаконних нормативно-правових актів позначаються арабськими цифрами.
5. Пункти статей у законах позначаються арабськими цифрами з дужками; підпункти статей позначаються літерою з дужками.	
6. Підпункти пунктів у підзаконних нормативно-правових актах починаються з абзацу та позначаються арабськими цифрами з дужками.	7. Підпункти пунктів у підзаконних нормативно-правових актах починаються з абзацу та позначаються арабськими цифрами з дужками.
7. Абзаци в усіх випадках починаються з абзацу без позначення цифрою.	8. Абзаци в усіх випадках починаються з абзацу без позначення цифрою.
8. Примітки позначаються словом «Примітка» із	9. Примітки позначаються словом «Примітка» із

застосуванням у разі необхідності нумерації арабськими цифрами.	застосуванням у разі необхідності нумерації арабськими цифрами.
Стаття 33. Прикінцеві положення нормативно-правового акта	Стаття 33. Прикінцеві положення нормативно-правового акта
1. Прикінцеві положення розміщуються в кінці нормативно-правового акта і містять:	
1) порядок набрання чинності таким актом або його окремими положеннями;	1) порядок набрання чинності таким актом або його окремими положеннями.
Відсутній.	У разі набрання чинності положеннями нормативно-правового акта у різний час, у його прикінцевих положеннях визначаються приписи, які набирають чинності в інший строк, шляхом зазначення конкретних структурних елементів акту, які містять ці норми (статей, частин статей, пунктів тощо);
2) перелік нормативно-правових актів або їх окремих положень, що втрачають чинність;	
3) зміни, що вносяться до інших нормативно-правових актів.	
Відсутня.	2. У разі потреби прикінцеві положення можуть містити строки виконання норм та суб'єктів їх виконання.
2. У разі потреби прикінцеві положення можуть містити доручення, пов'язані з набранням чинності нормативно-правовим актом.	3. У разі потреби прикінцеві положення можуть містити доручення, пов'язані з набранням чинності нормативно-правовим актом.
3. Прикінцеві положення не можуть містити норм, що не є предметом правового регулювання цього нормативно-правового акта.	4. Прикінцеві положення не можуть містити норм, що не є предметом правового регулювання цього нормативно-правового акта.
Стаття 34. Перехідні положення нормативно-правового акта	Стаття 34. Перехідні положення нормативно-правового акта
1. Перехідні положення включаються до нормативно-правового акта у разі, якщо:	

1) акт має зворотню дію в часі;	
2) акт виконуватиметься поетапно;	
3) нормативно-правові акти, що застосовувалися до набрання чинності прийнятим (виданим) нормативно-правовим актом, встановлювали інший порядок регулювання одних і тих самих правовідносин;	
4) нормативно-правові акти, що застосовувалися до набрання чинності прийнятим (виданим) нормативно-правовим актом, встановлювали певний статус суб'єктів правовідносин і виникла потреба у підтвердженні набутого раніше статусу.	4) нормативно-правові акти, що застосовувалися до набрання чинності прийнятим (виданим) нормативно-правовим актом, встановлювали певний статус суб'єктів правовідносин і виникла потреба у підтвердженні набутого раніше статусу;
Відсутній.	5) необхідно врегулювати триваючі або такі, що зміняться в результаті прийняття (видання) нормативно-правового акта, відносини.
Стаття 35. Додаток до нормативно-правового акта	Стаття 35. Додаток до нормативно-правового акта
1. Додаток до нормативно-правового акта є його невід'ємною частиною та має таку саму юридичну силу, як і відповідний акт.	
2. Посилання на додаток повинно міститися у тексті нормативно-правового акта.	
3. У додатку до нормативно-правового акта можуть міститися:	
1) похідний нормативно-правовий акт , який затверджується основним ;	1) нормативно-правовий документ , який затверджується нормативно-правовим актом ;
2) перелік нормативно-правових актів або їх окремих положень, які втрачають чинність у зв'язку з прийняттям (виданням) такого акта;	
3) строк виконання, перелік суб'єктів, об'єктів , форми та зразки документів тощо;	3) форми та зразки документів тощо;
4) умови та вимоги, необхідні для виконання нормативно-правового акта.	4) умови та вимоги, необхідні для виконання нормативно-правового акта;

Відсутній.	5) картографічні чи графічні матеріали, які відображають чи ілюструють норми нормативно-правового акта.
Стаття 36. Внесення змін до нормативно-правових актів	Стаття 36. Внесення змін до нормативно-правових актів
1. Зміни до нормативно-правового акта можуть вноситися шляхом зміни окремих його положень або викладення нормативно-правового акта у новій редакції.	
2. Зміни до нормативно-правового акта вносяться тим суб'єктом правотворчої діяльності, який прийняв (видав) цей акт, або його правонаступником, якщо інше не передбачено Конституцією України чи законом.	
3. Зміни до нормативно-правових актів вносяться шляхом прийняття (видання) нормативно-правових актів такої ж юридичної сили або нормативно-правовим актом правонаступника, якщо інше не передбачено Конституцією України чи законом.	
4. Нормативно-правовий акт (його окремі положення), яким (якими) вносяться зміни до іншого нормативно-правового акта, вичерпує свою дію в момент набрання чинності змінених або викладених у новій редакції положень. Внесення змін у нормативно-правовий акт (його окремі положення), який (які) втратив чинність, не допускається.	
Відсутня.	5. Якщо суб'єкт права законодавчої ініціативи подав до Верховної Ради України проект закону, який регулює суспільні відносини інакше, ніж цей Закон, він зобов'язаний одночасно подати проект закону про внесення змін до цього Закону. Поданий законопроект розглядається Верховною Радою України одночасно з відповідним проектом закону про внесення змін до цього Закону.
Відсутня.	6. Зміни до цього Закону можуть вноситися виключно

	законом про внесення змін до Закону України «Про правотворчу діяльність».
Розділ V. Розгляд та прийняття (видання) проекту нормативно-правового акта	Розділ V. Розгляд та прийняття (видання) проекту нормативно-правового акта
Стаття 37. Подання проекту нормативно-правового акта	Стаття 37. Подання проекту нормативно-правового акта
1. Суб'єкт правотворчої діяльності , визначений Конституцією та законами України, за встановленою Конституцією, законом, іншим нормативно-правовим актом процедурою реалізує правотворчу ініціативу шляхом подання в установленому порядку суб'єкту правотворчої діяльності проекту нормативно-правового акта.	1. Суб'єкт нормотворчої ініціативи , визначений Конституцією та законами України, за встановленою Конституцією, законом, іншим нормативно-правовим актом процедурою реалізує нормотворчу ініціативу шляхом подання в установленому порядку суб'єкту правотворчої діяльності проекту нормативно-правового акта.
2. Разом із проектом нормативно-правового акта подається концепція (у разі її наявності), пояснювальна записка із викладенням результатів проведення оцінки впливу проекту нормативно-правового акта, необхідними довідковими та аналітичними матеріалами, висновками експертиз, якщо такі проводилися.	2. Разом із проектом нормативно-правового акта подається концепція, пояснювальна записка із викладенням результатів проведення оцінки впливу проекту нормативно-правового акта, необхідними довідковими та аналітичними матеріалами, висновками експертиз, якщо такі проводилися.
3. Проект нормативно-правового акта, прийняття якого призведе до збільшення витрат бюджету та/або зменшення надходжень бюджету, подається на розгляд суб'єкта правотворчої діяльності з обґрунтуванням очікуваних фінансових наслідків прийняття проекту нормативно-правового акта, у тому числі із викладенням впливу проекту нормативно-правового акта на дохідну та видаткову частини бюджету, з необхідними розрахунками витрат та/або обсягів зменшення надходжень бюджету, пропозиціями щодо визначення джерел їх покриття, з викладенням нових фінансових зобов'язань держави у разі їх виникнення, описом порядку (принципів) визначення розміру податків, мита чи інших форм зборів згідно із проектом нормативно-правового акта із доданням відповідних кошторисів у разі, якщо правове	

<p>регулювання проекту нормативно-правового акта запроваджує, змінює або скасовує правове регулювання у відповідній сфері.</p>	
<p>4. Проект нормативно-правового акта, прийняття якого призведе до зміни правового регулювання, яке відноситься до міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, вноситься із постатейною таблицею відповідності проекту нормативно-правового акта зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС).</p>	<p>4. Проект нормативно-правового акта, прийняття якого призведе до зміни правового регулювання, яке відноситься до міжнародно-правових зобов'язань України, вноситься із постатейною таблицею відповідності проекту нормативно-правового акта зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС) та іншим міжнародно-правовим зобов'язанням.</p>
<p>Стаття 38. Експертиза проекту нормативно-правового акта</p>	<p>Стаття 38. Експертиза проекту нормативно-правового акта</p>
<p>1. Проекти нормативно-правових актів підлягають обов'язковій правовій (юридичній) експертизі, яка здійснюється суб'єктами забезпечення правотворчої діяльності в порядку, визначеному законодавством.</p>	<p>1. Проекти нормативно-правових актів підлягають обов'язковій юридичній експертизі, яка здійснюється суб'єктами, які сприяють правотворчій діяльності (допоміжні суб'єкти правотворчої діяльності), в порядку, визначеному законодавством.</p>
<p>2. Щодо проектів нормативно-правових актів також можуть бути проведені у встановленому законодавством порядку такі експертизи:</p>	
<p>1) на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС);</p>	<p>1) на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС) та іншим міжнародним зобов'язанням;</p>
<p>2) на відповідність положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод і Протоколів до неї та практиці Європейського суду з прав людини;</p>	
<p>3) антикорупційна;</p>	
<p>4) фінансово-економічна;</p>	
<p>5) екологічна;</p>	
<p>6) цифрова;</p>	
<p>7) антидискримінаційна;</p>	

8) гендерно-правова;	
9) щодо впливу на показники бюджету та відповідність законам, що регулюють бюджетні відносини;	
10) щодо впливу на показники економічного і соціального розвитку та відповідності зобов'язанням України за Угодою про заснування Світової організації торгівлі;	
11) щодо відповідності засадам державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності;	
12) інші види експертиз.	
3. Проекти нормативно-правових актів, які вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України, підлягають обов'язковій правовій експертизі, яка здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної правової політики.	3. Проекти нормативно-правових актів, які вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України, підлягають обов'язковій юридичній експертизі.
4. Щодо проектів нормативно-правових актів може проводитися незалежна експертиза експертними організаціями з числа наукових, освітніх, міжнародних та інших організацій відповідного профілю, експертами з числа вчених і фахівців. Головною експертною установою з проведення незалежної правової (юридичної) експертизи проектів законів є Національна академія правових наук України. Незалежна експертиза проектів нормативно-правових актів, що містять інформацію з обмеженим доступом, не проводиться.	4. Щодо проектів нормативно-правових актів може проводитися незалежна експертиза експертними організаціями з числа наукових, освітніх, міжнародних та інших організацій відповідного профілю, експертами з числа вчених і фахівців.
Відсутня.	5. Проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, що вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України, визначається Законом України «Про запобігання корупції».
Стаття 39. Публічні консультації	Стаття 39. Публічні консультації
1. З метою реалізації принципів відкритості та гласності правотворчої діяльності суб'єктами правотворчої	1. З метою реалізації принципу відкритості правотворчої діяльності суб'єктами правотворчої діяльності

<p>діяльності та/або суб'єктами забезпечення правотворчої діяльності проводяться публічні консультації.</p>	<p>організовується проведення публічних консультацій.</p>
<p>2. Проведення публічних консультацій є обов'язковим до подання проекту нормативно-правового акта відповідному суб'єкту правотворчої діяльності, крім винятків, визначених законами України.</p>	
<p>3. Публічні консультації мають проводитися у розумний строк, що становить не менше ніж 15 робочих днів з моменту оприлюднення інформації про проведення публічних консультацій, та у доступній формі.</p>	<p>3. Публічні консультації мають проводитися у строк, що становить не менше ніж 15 робочих днів з моменту оприлюднення інформації про проведення публічних консультацій, та у доступній формі.</p>
<p>Відсутня.</p>	<p>4. Порядок проведення публічних консультацій щодо проектів підзаконних нормативно-правових актів визначається Кабінетом Міністрів України.</p>
<p>4.3 метою забезпечення можливості всім заінтересованим особам взяти участь у публічних консультаціях, інформація про форму, час та місце проведення публічних консультацій, перелік питань, що включені до порядку денного, порядок участі та спосіб направлення його учасниками своїх пропозицій з питань, що розглядаються, проект нормативно-правового акта разом із супровідними документами розміщується відповідним суб'єктом на його офіційному вебсайті, а також, у разі необхідності, поширюється іншими засобами комунікації.</p>	<p>5. Інформація про форму, час та місце проведення публічних консультацій, перелік питань, що включені до порядку денного, порядок участі та спосіб направлення його учасниками своїх пропозицій з питань, що розглядаються, проект нормативно-правового акта разом із супровідними документами розміщується відповідним суб'єктом на його офіційному вебсайті, а також, у разі необхідності, поширюється іншими засобами комунікації.</p>
<p>5. За результатами публічних консультацій суб'єкт готує та оприлюднює звіт, до якого включається інформація про всі заходи, проведені в рамках публічних консультацій, отримані пропозиції, результати їх опрацювання та врахування.</p>	<p>6. За результатами публічних консультацій суб'єкт готує та оприлюднює звіт, до якого включається інформація про всі заходи, проведені в рамках публічних консультацій, отримані пропозиції, результати їх опрацювання та врахування.</p>
<p>6. На розгляд пропозицій, що надійшли під час публічних консультацій, не поширюються вимоги Закону України «Про звернення громадян».</p>	<p>Виключити.</p>
<p>7. Без проведення публічних консультацій можлива</p>	<p>7. Прийнятий (виданий) без проведення публічних</p>

<p>розробка і прийняття (видання) проектів актів з питань запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, ліквідації їх наслідків, з інших питань, пов'язаних з виникненням загрози життю, здоров'ю, свободі, безпеці людини, проектів актів у частині положень, що містять інформацію з обмеженим доступом, відповідно до вимог законів України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», інших питань, визначених законодавством. Інформація щодо необхідності прийняття (видання) проекту акта без проведення публічних консультацій з відповідним обґрунтуванням оприлюднюється разом із проектом відповідного акта.</p>	<p>консультацій нормативно-правовий акт не підлягає підписанню, реєстрації та набуттю чинності.</p>
<p>Стаття 40. Порядок прийняття (видання) нормативно-правового акта</p>	<p>Стаття 40. Порядок прийняття (видання) нормативно-правового акта</p>
<p>1. Нормативно-правовий акт за результатами його розгляду приймається (видається) суб'єктом правотворчої діяльності з додержанням процедури, визначеної Конституцією та законами України, іншими нормативно-правовими актами.</p>	
<p>Стаття 41. Підписання прийнятого нормативно-правового акта</p>	<p>Стаття 41. Підписання прийнятого нормативно-правового акта</p>
<p>1. Офіційний текст прийнятого (виданого) суб'єктом правотворчої діяльності нормативно-правового акта підписується особою (особами), уповноваженою (уповноваженими) на це Конституцією та законами України.</p>	
<p>2. Підписання офіційного тексту прийнятого (виданого) нормативно-правового акта може здійснюватися шляхом накладення електронного підпису у порядку, визначеному законом.</p>	<p>Виключити - ?</p>
<p>3. Конституцією чи законом України можуть встановлюватися інші вимоги щодо підписання прийнятих</p>	<p>2. Конституцією чи законом України можуть встановлюватися інші вимоги щодо підписання прийнятих</p>

(виданих) нормативно-правових актів.	(виданих) нормативно-правових актів.
Розділ VI. Офіційне оприлюднення нормативно-правового акта	Розділ VI. Офіційне оприлюднення нормативно-правового акта
Стаття 42. Офіційне оприлюднення нормативно-правового акта	Стаття 42. Офіційне оприлюднення нормативно-правового акта
1. Нормативно-правові акти після їх прийняття (видання) та підписання офіційно оприлюднюються шляхом опублікування в офіційних виданнях, а також на офіційних вебсайтах державних органів, органів місцевого самоврядування та в Єдиному державному реєстрі нормативно-правових актів.	1. Нормативно-правові акти після їх прийняття (видання) та підписання офіційно оприлюднюються шляхом опублікування в офіційних друкованих виданнях, а також можуть оприлюднюватися на офіційних вебсайтах державних органів, органів місцевого самоврядування та в Єдиному державному реєстрі нормативно-правових актів.
2. Нормативно-правовий акт може бути офіційно оприлюднений шляхом оголошення через загальнонаціональні канали телебачення і радіо, а також в інший спосіб у випадках, визначених законом.	2. Нормативно-правовий акт може бути офіційно оприлюднений в інший спосіб у випадках, визначених законом.
3. Порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів визначається Конституцією України та законом.	
4. Офіційними виданнями для нормативно-правових актів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом, Ради міністрів Автономної Республіки Крим і голів місцевих державних адміністрацій є видання, визначені відповідно Верховною Радою України, Президентом України та Кабінетом Міністрів України.	
Офіційні видання інших державних органів, Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування визначаються нормативно-правовими актами цих органів.	
5. Офіційними електронними виданнями є офіційний	

портал Верховної Ради України та Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України, офіційні вебсайти державних органів, органів місцевого самоврядування.	
6. Офіційне опублікування нормативно-правового акта, що прийнятий (виданий) суб'єктами правотворчої діяльності визначеними у пунктах 1 – 5 частини другої статті 4 цього Закону, здійснюється із зазначенням реєстраційного коду в Єдиному державному реєстрі нормативно-правових актів.	
Стаття 43. Набрання чинності нормативно-правовим актом	Стаття 43. Набрання чинності нормативно-правовим актом
1. Нормативно-правові акти набирають чинності у порядку та в строки, визначені Конституцією України, цим та іншими законами України, але не раніше дня опублікування (оприлюднення).	
2. Закон України набирає чинності через десять днів з дня його офіційного оприлюднення, якщо інше не передбачено самим законом, але не раніше дня його опублікування.	
3. У випадках, передбачених законом, нормативно-правовий акт або його окремі положення, що містять інформацію з обмеженим доступом, не підлягають офіційному оприлюдненню і набирають чинності з дня їх доведення в установленому порядку до адресата, якщо ними не встановлено інший строк набрання чинності.	Виключити.
Стаття 44. Оригінал нормативно-правового акта	Стаття 44. Оригінал нормативно-правового акта
1. Примірник прийнятого (виданого) нормативно-правового акта, підписаний уповноваженою на це відповідно до Конституції та законів України особою (особами) у встановленому законом порядку, є оригіналом. Всі інші примірники нормативно-правового акта є копіями.	
2. Оригінали Конституції України, законів України,	

кодексів, постанов Верховної Ради України, указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, наказів міністерств, актів державних органів є державною власністю України, вилучаються з цивільного обороту і не підлягають відчуженню.	
Відсутня.	3. Оригінали законів та кодексів України можуть бути витребувані при розгляді відповідних справ Конституційним Судом України.
3. Оригінал нормативно-правового акта зберігається у встановленому законодавством порядку.	4. Оригінал нормативно-правового акта зберігається у встановленому законодавством порядку.
Розділ VII. Облік нормативно-правових актів	Розділ VII. Облік нормативно-правових актів
Стаття 45. Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів	Стаття 45. Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів
1. Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів – це автоматизована система збирання, накопичення, обліку, реєстрації , підтримання у контрольному стані та зберігання нормативно-правових актів.	1. Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів – це автоматизована система збирання, накопичення, реєстрації, обліку , підтримання у контрольному стані та зберігання нормативно-правових актів.
2. Держатель Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів – центральний орган виконавчої влади , що забезпечує формування державної правової політики.	2. Держатель Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів – міністерство , що забезпечує формування державної правової політики.
3. Адміністратор Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів здійснює заходи із створення, доопрацювання та супроводження програмного забезпечення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та відповідає за технічне і технологічне забезпечення, збереження та захист даних, що містяться в Єдиному державному реєстрі нормативно-правових актів, та здійснює інші заходи технічного адміністрування, визначені Кабінетом Міністрів України та держателем Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.	
4. Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів	

ведеться державною мовою.	
5. До Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів включаються нормативно-правові акти після їх підписання та присвоєння номера акта.	
6. Порядок ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним встановлюється Кабінетом Міністрів України.	
7. Інформація з Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів є відкритою, безоплатною, загальнодоступною (крім інформації з обмеженим доступом), публічною інформацією у формі відкритих даних та підлягає оприлюдненню на офіційному вебсайті держателя Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних.	7. Інформація з Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів є відкритою, безоплатною, загальнодоступною, публічною інформацією у формі відкритих даних та підлягає оприлюдненню на офіційному вебсайті держателя Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних.
8. Порядок доступу до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів визначається центральним органом виконавчої влади , що забезпечує формування державної правової політики.	8. Порядок доступу до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів визначається міністерством , що забезпечує формування державної правової політики.
Стаття 46. Облік та реєстрація нормативно-правових актів	Стаття 46. Реєстрація нормативно-правових актів
1. Нормативно-правові акти підлягають обліку та, у випадках, визначених Конституцією та законами України, реєстрації та включенню до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.	Виключити.
2. Нормативно-правові акти суб'єктів правотворчої діяльності, визначених пунктами 4, 5 частини другої статті 4 цього Закону, а також нормативно-правові акти інших органів, необхідність реєстрації яких передбачена законами України, підлягають реєстрації після проведення обов'язкової правової (юридичної) експертизи, яка здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування	1. Нормативно-правові акти суб'єктів правотворчої діяльності, визначених пунктами 4, 5 частини другої статті 4 цього Закону, а також нормативно-правові акти інших органів, необхідність реєстрації яких передбачена законами України, підлягають реєстрації після проведення обов'язкової юридичної експертизи, яка здійснюється міністерством, що забезпечує формування державної

державної правової політики, та включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.	правової політики, та включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.
Порядок проведення правової (юридичної) експертизи зазначених підзаконних нормативно-правових актів, прийняття рішення про їх реєстрацію або про відмову в такій реєстрації, присвоєння нормативно-правовим актам номера реєстрації встановлюється Кабінетом Міністрів України.	Порядок проведення юридичної експертизи зазначених підзаконних нормативно-правових актів, прийняття рішення про їх реєстрацію або про відмову в такій реєстрації, присвоєння нормативно-правовим актам номера реєстрації встановлюється Кабінетом Міністрів України.
3. Нормативно-правові акти, зазначені у частині другій цієї статті, не включені до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, є нечинними і не підлягають офіційному оприлюдненню.	2. Нормативно-правові акти, зазначені у частині першій цієї статті, не включені до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, є нечинними і не підлягають офіційному оприлюдненню.
4. Нормативно-правові акти, що містять державну таємницю, включаються до окремого розділу Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.	Виключити.
Нормативно-правові акти, що містять службову інформацію, включаються до відповідного розділу Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів з обмеженням «Для службового користування».	
5. Суб'єкт правотворчої діяльності зобов'язаний протягом одного робочого дня з дня прийняття (видання) нормативно-правового акта, а законів України – протягом одного робочого дня з дня підписання Президентом України подати його держателю Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів для включення до цього Реєстру.	3. Суб'єкт правотворчої діяльності зобов'язаний протягом одного робочого дня з дня прийняття (видання) нормативно-правового акта, а законів України – протягом одного робочого дня з дня підписання Президентом України подати його держателю Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів для включення до цього Реєстру.
6. Держатель Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів протягом одного робочого дня включає нормативно-правовий акт в Реєстр та присвоює йому реєстраційний код.	4. Держатель Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів після завершення юридичної експертизи приймає рішення про включення нормативно-правового акта в Реєстр та присвоює йому реєстраційний код.
Розділ VIII. Дія нормативно-правового акта	Розділ VIII. Дія нормативно-правового акта
Стаття 47. Дія нормативно-правового акта у часі	Стаття 47. Дія нормативно-правового акта у часі
1. Дія нормативно-правового акта у часі – це	1. Дія нормативно-правового акта у часі – це визначення

<p>застосування нормативно-правового акта щодо фактів (дій, подій) чи суспільних відносин, що виникли після набрання ним чинності або до набрання ним чинності і тривали на дату набрання актом чинності. Дія нормативно-правового акта поширюється на суспільні відносини, що виникли (тривають) після набрання ним чинності, якщо інше не передбачено Конституцією чи законом України.</p>	<p>часу, коли відбулися, відбуваються чи відбуватимуться суспільні відносини, до яких можна застосовувати даний нормативно-правовий акт. Дія нормативно-правового акта поширюється на суспільні відносини, що виникли (тривають) після набрання ним чинності, якщо інше не передбачено Конституцією чи законом України.</p>
<p>2. Дія нормативно-правового акта починається з моменту набрання ним чинності і закінчується моментом припинення його дії.</p>	<p>2. Дія нормативно-правового акта починається з моменту набрання ним чинності і закінчується моментом втрати ним чинності.</p>
<p>3. Моментом набрання чинності нормативно-правовим актом є 0 годин дня, наступного за датою офіційного опублікування (оприлюднення) нормативно-правового акта, якщо інше не визначено Конституцією, законами України або самим нормативно-правовим актом.</p>	
<p>Якщо момент набрання чинності нормативно-правовим актом визначено вказівкою на конкретну дату, такий нормативно-правовий акт вважається чинним з 0 годин зазначеної дати.</p>	
<p>4. У разі потреби окремі положення нормативно-правового акта можуть вводитися в дію пізніше моменту набрання ним чинності. Введення в дію окремих положень нормативно-правового акта не може передувати моменту набрання чинності таким актом. Положення нормативно-правового акта щодо строку та умов введення в дію інших положень нормативно-правового акта набирають чинності одночасно з набранням чинності таким нормативно-правовим актом.</p>	<p>4. У разі потреби окремі положення нормативно-правового акта можуть набувати чинності пізніше моменту набрання чинності нормативно-правовим актом. Набрання чинності окремими положеннями нормативно-правового акта не може передувати моменту набрання чинності таким актом. Положення нормативно-правового акта щодо строку та умов набрання чинності окремими положеннями нормативно-правового акта набирають чинності одночасно з набранням чинності таким нормативно-правовим актом.</p>
<p>5. Моментом припинення дії нормативно-правового акта є 24 година дня відповідного строку (терміну), якщо інше не визначено Конституцією, законами України або самим</p>	<p>5. Моментом втрати чинності нормативно-правовим актом є 24 година дня відповідного строку (терміну), якщо інше не визначено Конституцією, законами України або</p>

нормативно-правовим актом.	самим нормативно-правовим актом.
У разі якщо строк припинення дії нормативно-правового акта визначається роками, то він спливає у відповідні місяць та число останнього року строку.	У разі якщо строк втрати чинності нормативно-правовим актом визначається роками, то він спливає у відповідні місяць та число останнього року строку.
У разі якщо строк припинення дії нормативно-правового акта визначається місяцями, то він спливає у відповідне число останнього місяця строку. Якщо дата закінчення строку, визначеного місяцями, припадає на такий місяць, в якому немає відповідного числа, строк спливає в останній день цього місяця.	У разі якщо строк втрати чинності нормативно-правовим актом визначається місяцями, то він спливає у відповідне число, з якого почався відлік часу, останнього місяця строку. Якщо дата закінчення строку, визначеного місяцями, припадає на такий місяць, в якому немає відповідного числа, строк спливає в останній день цього місяця.
У разі якщо припинення дії нормативно-правового акта здійснюється на підставі рішення суб'єкта правотворчої діяльності або суду, строки визначаються виходячи із строків набрання чинності відповідним нормативно-правовим актом, якими вводяться в дію рішення суб'єкта правотворчої діяльності, або з моменту вступу в законну силу відповідного рішення суду.	У разі якщо втрата чинності нормативно-правового акта відбувається на підставі рішення суб'єкта правотворчої діяльності або суду, строки визначаються виходячи із строків набрання чинності відповідним нормативно-правовим актом, якими вводяться в дію рішення суб'єкта правотворчої діяльності, або з моменту набрання законної сили відповідним рішенням суду.
6. Строк (термін) дії може бути визначено для всього нормативно-правового акта або для окремих його положень.	
7. Нормативно-правовий акт діє безстроково, якщо в його тексті не визначено інше.	
8. Перехід від однієї форми регулювання суспільних відносин до іншої може здійснюватися, зокрема, негайно (пряма дія), шляхом перехідного періоду (переживаюча дія) і шляхом зворотної дії, відповідно до перехідних положень прийнятого (виданого) нормативно-правового акта.	
Стаття 48. Пряма дія нормативно-правового акта у часі	Стаття 48. Пряма дія нормативно-правового акта у часі
1. Пряма дія нормативно-правового акта у часі означає, що норми нормативно-правового акта поширюються на суспільні відносини, які виникли після набрання ним чинності,	

а також суспільні відносини, які виникли до набрання ним чинності та продовжують існувати на момент набрання ним чинності.	
Стаття 49. Переживаюча дія нормативно-правового акта у часі	Стаття 49. Переживаюча дія нормативно-правового акта у часі
1. У разі припинення дії або зміни нормативно-правового акта, який регулює триваючі правовідносини, суб'єкт правотворчої діяльності може прийняти рішення про продовження дії припинених (змінених) норм для суб'єктів, які вступили у суспільні відносини до зміни правового регулювання, із зазначенням часу їх дії.	1. У разі втрати чинності або зміни нормативно-правового акта, який регулює триваючі правовідносини, суб'єкт правотворчої діяльності може прийняти рішення про продовження дії норм, що втратили чинність, або змінених норм для суб'єктів, які вступили у суспільні відносини до зміни правового регулювання, із зазначенням часу їх дії.
Стаття 50. Зворотна дія нормативно-правового акта у часі	Стаття 50. Зворотна дія нормативно-правового акта у часі
1. Зворотна дія нормативно-правового акта у часі – це застосування нормативно-правового акта щодо фактів (дій, подій), суспільних відносин, що виникли до дня набрання ним чинності.	
2. Закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.	
Стаття 51. Припинення дії нормативно-правового акта	Стаття 51. Втрата чинності нормативно-правовим актом
1. Дія нормативно-правового акта припиняється внаслідок:	1. Втрата чинності нормативно-правовим актом відбувається внаслідок:
1) спливу строку дії або настання терміну, з яким пов'язано його припинення , якщо такий строк (термін) було визначено в його тексті;	1) спливу строку дії або настання терміну, з яким пов'язано його втрата чинності , якщо такий строк (термін) було визначено в його тексті;
2) скасування;	2) його скасування;
3) втрати ним чинності.	3) рішення Конституційного Суду України.
2. У разі спливу строку дії нормативно-правового акта або настання терміну, з яким пов'язано його припинення ,	2. У разі спливу строку дії нормативно-правового акта або настання терміну, з яким пов'язана втрата ним

суб'єкт правотворчої діяльності не приймає додатково рішення про втрату чинності цим нормативно-правовим актом.	чинності , суб'єкт правотворчої діяльності не приймає додатково рішення про втрату чинності цим нормативно-правовим актом.
3. Окремі положення нормативно-правового акта або нормативно-правовий акт повністю (крім Конституції і законів України) можуть бути визнані протиправними та нечинними відповідно до рішення суду.	3. Визнання нормативно-правового акта або його окремих положень такими, що втратили чинність відповідно до результатів референдуму, визначається законом.
Відсутня.	4. У випадках, передбачених Конституцією України, нормативно-правові акти або їх окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність, якщо інше не встановлено самим рішенням, але не раніше дня його ухвалення.
Стаття 52. Скасування нормативно-правового акта	Стаття 52. Скасування нормативно-правового акта
1. У випадках, передбачених Конституцією і законами України, нормативно-правовий акт може бути скасований за рішенням Президента України, Кабінету Міністрів України, голови місцевої державної адміністрації вищого рівня, інших суб'єктів владних повноважень, яким надано право скасовувати нормативно-правові акти, а також суб'єктом правотворчої діяльності. Скасованими можуть бути окремі положення нормативно-правового акта, або нормативно-правовий акт повністю.	1. Нормативно-правовий акт може бути скасований за рішенням суб'єкта владних повноважень, якому Конституцією чи законом України надано право скасовувати даний вид нормативно-правових актів, а також суб'єктом правотворчої діяльності, що прийняв (видав) його, або правонаступником такого суб'єкта. Скасованими можуть бути окремі положення нормативно-правового акта або нормативно-правовий акт повністю.
2. У рішенні про скасування нормативно-правового акта зазначаються підстави для його скасування. Підставами для скасування нормативно-правового акта є:	2. У рішенні про скасування нормативно-правового акта зазначаються підстави для його скасування. Підставами для скасування нормативно-правового акта є, зокрема:
1) невідповідність нормативно-правового акта або його окремих положень Конституції України (за винятком нормативно-правових актів, стосовно яких питання конституційності вирішується Конституційним Судом України);	

<p>2) невідповідність нормативно-правового акта або його окремих положень чинним міжнародним договорам України;</p>	<p>2) невідповідність нормативно-правового акта або його окремих положень міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;</p>
<p>3) невідповідність нормативно-правового акта законам України;</p>	
<p>4) невідповідність нормативно-правового акта або його окремих положень нормативно-правовим актам, що мають вищу юридичну силу.</p>	
<p>3. У разі скасування нормативно-правового акта дія нормативно-правового акта або його окремих положень, що діяв (діяли) до прийняття (видання) скасованого нормативно-правового акта, автоматично не відновлюється. Суб'єкт правотворчої діяльності може прийняти рішення про відновлення дії попереднього нормативно-правового акта або його окремих положень, зазначивши про це у рішенні про скасування нормативно-правового акта, або шляхом прийняття (видання) відповідного нормативно-правового акта.</p>	
<p>Відсутня.</p>	<p>4. Нормативно-правовий акт або його окремі положення, прийняті (видані) для врегулювання суспільних відносин, пов'язаних із настанням певного юридичного факту, втрачають чинність лише після прийняття (видання) відповідним суб'єктом правотворчої діяльності акта про втрату чинності (скасування) такого акта.</p>
<p>Відсутня.</p>	<p>5. Окремі положення нормативно-правового акта або нормативно-правовий акт повністю (крім Конституції і законів України) можуть бути визнані протиправними та скасовуються відповідно до рішення суду.</p>
<p>Стаття 53. Втрата чинності нормативно-правовим актом або окремими його положеннями</p>	<p>Виключити.</p>

<p>1. Нормативно-правовий акт може бути визнаний таким, що втратив чинність, за рішенням суб'єкта правотворчої діяльності, що його прийняв (видав), або правонаступника такого суб'єкта. Можуть бути визнані такими, що втратили чинність, окремі положення нормативно-правового акта, або нормативно-правовий акт повністю.</p>	
<p>2. Суб'єкт правотворчої діяльності, який прийняв (видав) нормативно-правовий акт, або правонаступник такого суб'єкта може прийняти рішення про визнання окремого положення нормативного-правового акта або нормативно-правового акта повністю такими, що втратили чинність, якщо таким суб'єктом встановлено, що:</p>	
<p>1) нормативно-правовий акт не відповідає стану суспільних відносин у певній сфері;</p>	
<p>2) нормативно-правовий акт або окремі його положення не відповідають Конституції України;</p>	
<p>3) нормативно-правовий акт або окремі його положення не відповідають чинним міжнародним договорам України;</p>	
<p>4) нормативно-правовий акт або окремі його положення не відповідають нормативно-правовим актам, що мають вищу юридичну силу.</p>	
<p>3. Нормативно-правовий акт або його окремі положення, прийняті (видані) для врегулювання суспільних відносин, пов'язаних із настанням певного юридичного факту, втрачають чинність лише після прийняття (видання) відповідним суб'єктом правотворчої діяльності акта про втрату чинності такого акта.</p>	
<p>4. У випадках, передбачених Конституцією України,</p>	

<p>нормативно-правові акти або їх окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність, якщо інше не встановлено самим рішенням, але не раніше дня його ухвалення.</p>	
<p>5. Визнання нормативно-правового акта або його окремих положень такими, що втратили чинність відповідно до результатів референдуму, визначається законом.</p>	
<p>Стаття 54. Зупинення дії нормативно-правового акта</p>	<p>Стаття 54. Зупинення дії нормативно-правового акта</p>
<p>1. У випадках, передбачених Конституцією, законами України, дію нормативно-правового акта або окремих його положень може бути зупинено.</p>	<p>1. У випадках, передбачених Конституцією, законами України, дію нормативно-правового акта або окремих його положень може бути зупинено суб'єктом владних повноважень, якому Конституцією чи законом України надано право зупиняти дію даного виду нормативно-правових актів.</p>
<p>2. Зупинення дії нормативно-правового акта або окремих його положень має наслідком зупинення вчинення будь-якими органами, особами дій, спрямованих на виконання зупиненого акта, здійснення повноважень, визначених цим актом.</p>	
<p>3. Вчинення органами, особами дій, спрямованих на виконання зупиненого нормативно-правового акта, здійснення повноважень, визначених цим актом, після зупинення дії нормативно-правового акта не породжує правових наслідків.</p>	
<p>4. У випадках, коли збіг строк, на який зупинялася дія нормативно-правового акта або окремих його положень та/або відпали підстави такого зупинення, дія нормативно-правового акта або окремих його положень повинна бути відновлена.</p>	<p>4. У випадках, коли збіг строк, на який зупинялася дія нормативно-правового акта або окремих його положень та/або відпали підстави такого зупинення, дія нормативно-правового акта або окремих його положень повинна бути відновлена. У випадках, коли збіг строк, на який зупинялася дія нормативно-правового акта або окремих його положень, така дія відновлюється без прийняття для</p>

	цього додаткового акта.
Стаття 55. Дія нормативно-правового акта в просторі Відсутня.	Стаття 55. Дія нормативно-правового акта в просторі 1. Дія нормативно-правового акта в просторі – це визначення території чи іншого простору, на які поширюється дія даного нормативно-правового акта.
1. Дія нормативно-правового акта у просторі залежно від правового статусу суб'єкта правотворчої діяльності та його змісту поширюється на всю територію України, відповідну адміністративно-територіальну одиницю або на певну її частину.	2. Дія нормативно-правового акта у просторі залежно від правового статусу суб'єкта правотворчої діяльності та змісту нормативно-правового акта поширюється на всю територію України, відповідну адміністративно-територіальну одиницю або на певну її частину чи інший простір.
Стаття 56. Дія нормативно-правового акта за колом суб'єктів Відсутня.	Стаття 56. Дія нормативно-правового акта за колом суб'єктів 1. Дія нормативно-правового акта за колом осіб – це визначення суб'єктів, на яких поширюється нормативно-правовий акт.
1. Дія нормативно-правового акта поширюється на громадян України, іноземців, осіб без громадянства, юридичних осіб, інших суб'єктів правовідносин, осіб, які перебувають на території, на яку поширюється його дія, і яких він стосується, крім випадків, передбачених нормативно-правовим актом.	2. Дія нормативно-правового акта поширюється на громадян України, іноземців, осіб без громадянства, юридичних осіб, інших суб'єктів правовідносин, осіб, які перебувають на території, на яку поширюється його дія, і яких він стосується, крім випадків, передбачених нормативно-правовим актом.
Розділ IX. Реалізація результатів правотворчої діяльності	Виключити.
Стаття 57. Усунення прогалин та їх подолання під час застосування нормативно-правового акта	Стаття 57. Усунення прогалин та їх подолання під час застосування нормативно-правового акта
1. У разі виявлення прогалин (повна або часткова відсутність правових норм, якими мають бути врегульовані відповідні суспільні відносини) у нормативно-правовому акті суб'єкт правотворчої діяльності, який його прийняв (видав), зобов'язаний шляхом прийняття (видання) нового нормативно-правового акта внести до нього відповідні зміни з	

чітким формулюванням норми, яка усуває прогалини.	
2. Суд для подолання прогалин у нормативно-правовому акті може застосовувати аналогію закону або аналогію права у випадках, передбачених законом:	2. Під час застосування нормативно-правового акта для подолання прогалин у ньому може застосовуватися аналогія закону або аналогія права у випадках, передбачених законом:
1) аналогію закону шляхом застосування до не врегульованих суспільних відносин положень нормативно-правових актів, які регулюють подібні суспільні відносини;	1) аналогія закону шляхом застосування до не врегульованих суспільних відносин положень нормативно-правових актів, які регулюють подібні суспільні відносини;
2) аналогію права шляхом застосування до суспільних відносин, не врегульованих нормативно-правовими актами, загальних принципів права.	2) аналогія права шляхом застосування до суспільних відносин, не врегульованих нормативно-правовими актами, загальних принципів права.
3. Аналогія закону або аналогія права не застосовується для визначення підстав, меж повноважень та способу дій органів державної влади та органів місцевого самоврядування, притягнення особи до юридичної відповідальності.	3. Аналогія закону або аналогія права не застосовується для визначення підстав, меж повноважень та способу дій органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб , притягнення особи до юридичної відповідальності.
Стаття 58. Подолання колізій під час застосування нормативно-правового акта	Стаття 58. Подолання колізій під час застосування нормативно-правового акта
1. Колізія нормативно-правових актів – це протиріччя (невідповідність) норм нормативно-правових актів, які регулюють одні й ті самі суспільні відносини.	
2. У разі виявлення колізії між нормативно-правовими актами або їх положеннями, які мають різну юридичну силу, застосовується нормативно-правовий акт, що має вищу юридичну силу.	
Відсутній.	У разі виявлення колізії між нормативно-правовими актами, які мають однакову юридичну силу, застосовується нормативно-правовий акт, для якого спірні суспільні відносини є основним предметом правового регулювання (критерій цільовості нормативного регулювання).

<p>3. У разі виявлення колізії між кодексом та законом застосовуються положення кодексу. Якщо кодексом передбачено можливість регулювання певних суспільних відносин відповідно до норм іншого закону, то застосовуються норми закону.</p>	
<p>4. У разі виявлення колізії між положеннями різних нормативно-правових актів, які мають однакову юридичну силу, застосовуються положення нормативно-правового акта, що набрав чинності пізніше, або положення того нормативно-правового акта, який встановлює спеціальні норми, які деталізують та встановлюють особливості правового регулювання суспільних відносин (далі – спеціальні норми).</p>	
<p>5. Якщо нормативно-правові акти або їх положення, які суперечать один одному, набрали чинності одночасно, застосовуються положення нормативно-правового акта, який має вищу юридичну силу, або нормативно-правового акта, який встановлює спеціальні норми.</p>	
<p>6. У разі виявлення колізії між загальним і спеціальним нормативно-правовим актом однакової юридичної сили перевага надається нормативно-правовому акту, який встановлює спеціальні норми.</p>	<p>6. У разі виявлення колізії між загальним, який містить загальні норми, і спеціальним нормативно-правовим актом, який містить спеціальні норми, однакової юридичної сили перевага надається нормативно-правовому акту, який встановлює спеціальні норми.</p>
<p>7. У разі виявлення колізії між прийнятим (виданим) пізніше загальним нормативно-правовим актом та прийнятим (виданим) раніше нормативно-правовим актом зі спеціальними нормами застосуванню має підлягати нормативно-правовий акт зі спеціальними нормами.</p>	
<p>Стаття 59. Особливості подолання складних колізій</p>	<p>Стаття 59. Особливості подолання складних колізій – потребує доопрацювання залежно від врахування/неврахування поправок до статей 57 і 58.</p>
<p>1. Складні колізії виникають, коли конкурують</p>	

<p>нормативно-правові акти, які одночасно мають певну юридичну силу, різний час набрання чинності та різний рівень узагальнення правил поведінки (загальні/спеціальні норми).</p>	
<p>2. Ієрархічно-темпоральна колізія виникає внаслідок конфлікту між прийнятим (виданим) раніше актом з вищою юридичною силою та актом з нижчою юридичною силою, який прийнятий (виданий) пізніше.</p>	
<p>У разі виявлення колізії між прийнятим (виданим) раніше нормативно-правовим актом вищої юридичної сили та актом з нижчою юридичною силою, який прийнятий (виданий) пізніше, пріоритет віддається нормативно-правовому акту, який має вищу юридичну силу, хоча його прийнято (видано) раніше.</p>	
<p>3. Ієрархічно-змістовна колізія виникає при суперечності загальної норми вищої юридичної сили та спеціальної норми нижчої юридичної сили.</p>	
<p>У разі виявлення колізії між загальним нормативно-правим актом вищої юридичної сили та спеціальним нормативно-правовим актом нижчої юридичної сили застосуванню має підлягати загальний нормативно-правовий акт з вищою юридичною силою.</p>	
<p>4. Змістовно-темпоральна колізія виникає внаслідок суперечності загальної норми, яку прийнято (видано) пізніше, та раніше виданої спеціальної норми однакової юридичної сили.</p>	
<p>У разі виявлення колізії між загальною нормою, яку прийнято (видано) пізніше, та раніше виданою спеціальною нормою однакової юридичної сили та якщо нова загальна норма змінює чи скасовує регулювання родових відносин, у межах яких діяла спеціальна норма, застосуванню має підлягати пізніше прийнята загальна норма.</p>	

<p>Стаття 60. Пріоритетність застосування колізійних правил</p>	<p>Стаття 60. Пріоритетність застосування колізійних правил</p>
<p>1. При застосуванні колізійних правил пріоритет надається ієрархічному правилу над всіма іншими.</p>	<p>1. При застосуванні колізійних правил пріоритет надається правилу ієрархічної підпорядкованості нормативно-правових актів.</p>
<p>2. У разі наявності колізії між нормативно-правовими актами, що мають однакову юридичну силу, застосовується спочатку темпоральне правило (пізніший нормативно-правовий акт має пріоритет), а потім змістовне (пріоритет має спеціальний нормативно-правовий акт).</p>	<p>2. У разі наявності колізії між нормативно-правовими актами, що мають однакову юридичну силу, і якщо вирішення відповідного питання (проблеми) не віднесено до компетенції одного із суб'єктів правотворчої діяльності, які прийняли (видали) такі нормативно-правові акти, застосовується спочатку правило пріоритету спеціального нормативно-правового акта, а потім правило пізнішого нормативно-правового акта. Якщо вирішення відповідного питання (проблеми) віднесено до компетенції одного із суб'єктів правотворчої діяльності, які прийняли (видали) нормативно-правові акти, що породжують колізію, застосовуються положення нормативно-правового акта, виданого (прийнятого) таким суб'єктом.</p>
<p>Відсутній.</p>	<p>Якщо закон основним предметом свого правового регулювання має відносини, що породжують колізії між нормативно-правовими актами, застосовується цей закон.</p>
<p>Відсутній.</p>	<p>Стаття _____. Офіційне роз'яснення нормативно-правового акта <i>Див. далі.</i></p>
<p>Відсутній.</p>	<p>Розділ ІХ. Особливості та способи здійснення юридичного моніторингу реалізації законодавства</p>
<p>Стаття 61. Правовий моніторинг</p>	<p>Стаття 61. Юридичний моніторинг</p>
<p>1. Правовий моніторинг – це систематична, комплексна діяльність суб'єктів правотворчої діяльності, спрямована на</p>	<p>1. Юридичний моніторинг – це систематична, комплексна діяльність суб'єктів юридичного моніторингу,</p>

спостереження, аналіз та оцінку законодавства під час його реалізації з метою його вдосконалення та прогнозування розвитку.	спрямована на спостереження, аналіз та оцінку законодавства під час його реалізації з метою його вдосконалення та прогнозування розвитку.
Відсутня.	2. Систематичний юридичний моніторинг здійснюють такі суб'єкти:
	1) комітети Верховної Ради України, які здійснюють його в процесі парламентського контролю за реалізацією законів України;
	2) міністерства, які здійснюють його в процесі аналізу та формування державної політики;
	3) суди під час здійснення правосуддя та узагальнення судової практики;
	4) наукові установи, які здійснюють його в процесі наукових досліджень;
	5) аналітичні центри та громадські об'єднання, які здійснюють його під час експертних розробок.
2. Правовий моніторинг здійснюється суб'єктами правотворчої діяльності з метою виявлення необхідності та можливості удосконалення чи скасування чинного або підготовки нового нормативно-правового акта, усунення колізій та прогалин у правовому регулюванні.	3. Юридичний моніторинг здійснюється суб'єктами правотворчої діяльності щодо власних нормативно-правових актів з метою виявлення необхідності та можливості удосконалення чи скасування чинного або підготовки нового нормативно-правового акта, усунення колізій та прогалин у правовому регулюванні.
3. Правовий моніторинг чинних нормативно-правових актів полягає, зокрема, у виявленні в них під час реалізації недоліків, неоднозначності сприйняття суспільством, проблем із ефективністю правового регулювання, а також спливання строку дії нормативно-правового акта тимчасової дії або акта, пов'язаного з настанням певного юридичного факту.	4. Юридичний моніторинг чинних нормативно-правових актів полягає, зокрема, у виявленні в них під час реалізації недоліків, неоднозначності сприйняття суспільством, проблем із ефективністю правового регулювання, а також спливання строку дії нормативно-правового акта тимчасової дії або акта, пов'язаного з настанням певного юридичного факту.
4. Правовий моніторинг, що здійснюється Верховною Радою України, включає проведення комітетами Верховної	5. Юридичний моніторинг здійснюється комітетами Верховної Ради України шляхом оцінювання ефективності

Ради України оцінювання ефективності застосування законодавства з питань, віднесених до предметів їх відання. За результатами такого оцінювання комітети Верховної Ради України готують звіт, висновки та рекомендації щодо якого подаються на розгляд Верховної Ради України.	застосування законодавства з питань, віднесених до предметів їх відання. За результатами такого оцінювання комітети Верховної Ради України готують звіт, висновки та рекомендації щодо якого подаються на розгляд Верховної Ради України.
Стаття 62. Способи здійснення правового моніторингу	Стаття 62. Способи здійснення юридичного моніторингу
1. Правовий моніторинг здійснюється шляхом:	1. Юридичний моніторинг здійснюється шляхом:
1) аналітичного узагальнення даних про практику застосування нормативно-правових актів; нормозастосовної і судової практики про дію нормативно-правових актів;	
2) проведення опитувань громадської думки з приводу змісту і дії нормативно-правових актів;	
3) аналітичного узагальнення звернень громадян та їх об'єднань до державних органів, органів місцевого самоврядування з питань, що пов'язані з дією та реалізацією нормативно-правових актів;	
4) обміну між державними органами, органами місцевого самоврядування інформацією щодо застосування нормативно-правових актів;	
5) аналізу судових рішень у справах про оскарження нормативно-правових актів;	
Відсутній.	б) аналізу в процесі наукових досліджень;
б) використання інших способів.	7) використання інших способів.
Стаття 63. Використання результатів правового моніторингу	Стаття 63. Використання результатів юридичного моніторингу
1. За підсумками проведення правового моніторингу готуються інформаційно-аналітичні матеріали про його результати, які оформляються в порядку і строки, встановлені нормативно-правовими актами суб'єктів правотворчої діяльності.	

<p>2. В оформлених інформаційно-аналітичних матеріалах про результати правового моніторингу повинні міститися, зокрема:</p>	<p>2. В оформлених інформаційно-аналітичних матеріалах про результати юридичного моніторингу повинні міститися, зокрема:</p>
<p>1) інформація про застосовані суб'єктом правотворчої діяльності способи здійснення правового моніторингу та їх результати;</p>	<p>1) інформація про застосовані суб'єктом правотворчої діяльності способи здійснення юридичного моніторингу та їх результати;</p>
<p>2) кількісні показники щодо виявлених колізійних, неефективно реалізованих, застарілих, дублюючих, корупціогенних норм, прогалин норм права, надмірної кількості бланкетних і відсильних норм, норм тимчасової дії;</p>	
<p>3) відомості про заходи щодо підвищення ефективності реалізації нормативно-правового акта або обґрунтовану необхідність його зміни, визнання його таким, що втратив чинність, скасування, прийняття (видання) нового нормативно-правового акта;</p>	
<p>4) пропозиції до документів планування правотворчої діяльності.</p>	
<p>3. Періодично, але не рідше одного разу на три роки суб'єкт правотворчої діяльності або центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері, готує звіт за результатами правового моніторингу нормативно-правових актів у відповідній сфері, які на момент моніторингу діють не менш як один рік, та у разі необхідності готує відповідне рішення.</p>	<p>3. Періодично, але не рідше одного разу на три роки суб'єкт правотворчої діяльності або міністерство, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері, готує звіт за результатами юридичного моніторингу нормативно-правових актів у відповідній сфері, які на момент моніторингу діють не менш як один рік, та у разі необхідності готує відповідне рішення.</p>
<p>4. Звіт за результатами правового моніторингу нормативно-правових актів у відповідній сфері публікується на офіційному вебсайті суб'єкта правотворчої діяльності.</p>	<p>4. Звіт за результатами юридичного моніторингу нормативно-правових актів у відповідній сфері публікується на офіційному вебсайті суб'єкта правотворчої діяльності.</p>
<p>Стаття 64. Особливості правового моніторингу нормативно-правових актів, включених до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів</p>	<p>Стаття 64. Особливості юридичного моніторингу нормативно-правових актів, включених до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів</p>
<p>1. Правовий моніторинг нормативно-правових актів,</p>	<p>1. Юридичний моніторинг нормативно-правових актів,</p>

<p>включених до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної правової політики, на постійній основі.</p>	<p>включених до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, здійснюється міністерством, що забезпечує формування державної правової політики, на постійній основі.</p>
<p>2. За результатами правового моніторингу нормативно-правових актів, включених до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної правової політики, у разі виявлення нормативно-правових актів, що не відповідають Конституції України та законам України, а також суперечностей (колізій) має вжити таких заходів:</p>	<p>2. За результатами юридичного моніторингу нормативно-правових актів, включених до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, міністерство, що забезпечує формування державної правової політики, у разі виявлення нормативно-правових актів, що не відповідають Конституції України та законам України, а також суперечностей (колізій) має вжити таких заходів:</p>
<p>1) звернутися до суб'єкта правотворчої діяльності з пропозицією про необхідність внесення змін або припинення дії нормативно-правового акта;</p>	<p>1) звернутися до суб'єкта правотворчої діяльності з пропозицією про необхідність внесення змін або скасування нормативно-правового акта;</p>
<p>2) звернутися до відповідного вищого органу щодо внесення змін або припинення дії відповідного нормативно-правового акта.</p>	<p>2) звернутися до відповідного вищого органу щодо внесення змін або скасування відповідного нормативно-правового акта.</p>
<p>У разі якщо суб'єкти правотворчої діяльності, зазначені у пунктах 1, 2 цієї частини, не вжили відповідних заходів, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної правової політики, може підготувати проект змін до такого нормативно-правового акта.</p>	<p>У разі якщо суб'єкти правотворчої діяльності, зазначені у пунктах 1, 2 цієї частини, не вжили відповідних заходів, міністерство, що забезпечує формування державної правової політики, може звернутися до Кабінету Міністрів України з метою вжиття ним відповідних заходів до таких суб'єктів правотворчої діяльності.</p>
<p>3. Порядок проведення правового моніторингу нормативно-правових актів, включених до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, визначається Кабінетом Міністрів України.</p>	<p>3. Порядок проведення юридичного моніторингу нормативно-правових актів, включених до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів, визначається Кабінетом Міністрів України.</p>
<p>Стаття 65. Особливості правового моніторингу нормативно-правових актів за результатами узагальнення судової практики, аналізу судової статистики</p>	<p>Стаття 65. Особливості юридичного моніторингу нормативно-правових актів за результатами узагальнення судової практики, аналізу судової статистики</p>
<p>1. Верховний Суд за результатами узагальнення судової</p>	

практики, аналізу судової статистики може вживати таких заходів:	
1) звернутися до суб'єкта правотворчої діяльності з пропозицією про необхідність внесення змін або припинення дії нормативно-правового акта;	1) звернутися до суб'єкта правотворчої діяльності з пропозицією про необхідність внесення змін або скасування нормативно-правового акта;
2) звернутися до Верховної Ради України, Президента України з пропозицією щодо необхідності прийняття, внесення змін або припинення дії нормативно-правових актів, які стосуються судоустрою, судочинства, статусу суддів, виконання судових рішень та інших питань, пов'язаних із функціонуванням системи судоустрою.	2) звернутися до Верховної Ради України, Президента України з пропозицією щодо необхідності прийняття, внесення змін або скасування нормативно-правових актів, які стосуються судоустрою, судочинства, статусу суддів, виконання судових рішень та інших питань, пов'язаних із функціонуванням системи судоустрою.
Стаття 66. Офіційне роз'яснення нормативно-правового акта	Стаття 66. Офіційне роз'яснення нормативно-правового акта <i>Поставити цю статтю після статті 60</i>
1. З метою однакового застосування нормативно-правового акта або його окремих положень суб'єктом правотворчої діяльності може здійснюватися офіційне роз'яснення.	
2. Офіційне роз'яснення нормативно-правового акта чи його окремих положень, крім положень Конституції України, здійснюється суб'єктом правотворчої діяльності щодо власних нормативно-правових актів, а в разі правонаступництва правотворчих повноважень – відповідним суб'єктом правотворчої діяльності.	2. Офіційне роз'яснення нормативно-правового акта чи його окремих положень, крім положень Конституції України, здійснюється суб'єктом правотворчої діяльності щодо власних нормативно-правових актів (крім актів Верховної Ради України та Президента України), а в разі правонаступництва правотворчих повноважень – відповідним суб'єктом правотворчої діяльності.
Офіційне роз'яснення нормативно-правового акта чи його окремих положень може здійснювати центральний орган виконавчої влади , що забезпечує формування державної правової політики.	Офіційне роз'яснення нормативно-правового акта чи його окремих положень може здійснювати міністерство , що забезпечує формування державної правової політики.
Офіційне роз'яснення нормативно-правового акта чи його окремих положень можуть здійснювати міністерства у	

визначених сферах державної політики.	
3. Офіційне роз'яснення не може містити норми права та має рекомендаційний характер, якщо інше не передбачено законом.	
4. Офіційне роз'яснення має ґрунтуватися на меті суб'єкта правотворчої діяльності, яка встановлюється, зокрема, через аналіз пояснювальної записки до проекту нормативно-правового акта, висновків суб'єктів забезпечення правотворчої діяльності , а також враховувати результати правового моніторингу .	4. Офіційне роз'яснення має ґрунтуватися на меті суб'єкта правотворчої діяльності, яка встановлюється, зокрема, через аналіз пояснювальної записки до проекту нормативно-правового акта, висновків суб'єктів, які сприяють правотворчій діяльності (допоміжних суб'єктів правотворчої діяльності) , а також враховувати результати юридичного моніторингу .
Розділ X. Прикінцеві та перехідні положення	Розділ XI. Прикінцеві та перехідні положення
I. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування, крім статей 21, 23, 24, 37, 39, які набирають чинності через дванадцять місяців з дня опублікування цього Закону.	
Відсутній.	II. До системи нормативно-правових актів України належать акти органів державної влади і управління Союзу РСР, Української РСР, Української СРР, які є чинними відповідно до пункту 1 розділу XV Конституції України та щодо яких не прийнято рішення щодо їх незастосування на території України та/або скасування.
Відсутній.	III. До системи нормативно-правових актів України належать чинні декрети Кабінету Міністрів України, ухвалені в 1992-1993 роках. Вони мають силу законів України. Внесення змін у них здійснюється законами України. Втрата ними чинності відбувається на підставі законів України. Офіційне роз'яснення декретів здійснюється Кабінетом Міністрів України.
Відсутній.	IV. Якщо норми цього Закону в частині проведення публічних консультацій суперечать нормам інших

	законів України, застосовуються норми цього Закону.
Відсутній.	У. Якщо закони України, які набрали чинності до набрання чинності цим Законом, містять норми переживаючої (ультраактичної) дії, застосовуються норми таких законів України.